

2/2023

INSANE

JYVÄSKYLÄN SUOMEN KIELEN OPISKELIJOIDEN AINEJÄRJESTÖLEHTI

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO JA APINALAATIKKO

2

PÄÄTOIMITTAJIEN PÄHKÄILYÄ

3

UUDET AKTIIVIT JA JOSSUN JUPINOITA

4-5

VALMISTUMISJUTTU

6-7

FUKSIESITTELYT

8-13

FUKSIAISET / SPORTACUS

14

VAIHTOJUTTU

15-16

KATSAUS SUKUKANSOJEMME TILANTEeseen

17-18

SPR VAPAAEHTOISUUS JA HARKKAJUTTU

19-21

AUTTAKAA, SIIRI JA VEERA

22-23

PUUJALKAKALENTERI

24-25

TEKOÄLYJUTTU

26-31

KIRJASTOKIERROS

32

SANE-RUNO CHAT GPT:LLÄ

33

OSMA-RAPORTTI

34-37

HOROSKOOPIT

38-39

Insane 23. vuosikerta

Julkaisija

Jyväskylän yliopiston suomen kielen opiskelijoiden ainejärjestö Sane ry

Päätoimittajat

Kimmo Lähteenmaa
Johannes Väisänen

Muut toimittajat

Heikki Haapakoski
Veera Heikkinen
Erika Kilpeläinen
Eveliina Lehtola
Hanna Leppävuori
Siiri Lötjönen
Mirella Nyrhinen
Eevi Pulkkinen
Teemu Rainamaa

Piirroksat

Siiri Lötjönen
Meeri Paavoseppä

Kuvat

Erika Kilpeläinen

Taitto

Heikki Haapakoski
Eveliina Lehtola
Hanna Leppävuori
Kimmo Lähteenmaa
Meeri Paavoseppä
Eevi Pulkkinen
Teemu Rainamaa
Johannes Väisänen

ISSN

2343-5488 (verkkójulkaisu)

www.facebook.com/sanejkl

www.instagram.com/sanejkl

<http://sanery.org>

Hiukan lehdestä

Tämän vuoden InSane-numero käsittelee aiheita laidasta laitaan. Käymme lävitse vuotuiset fuksiesittelyt ja ennustetut horoskoopit. Sukukansoja ja -kieliä emme unohda, ja pääsemme oppimaan, mitä karjalankielinen sana pirsakko tarkoittaa. Koska joulua jolkottaa, on toki myös naurettava puujalkakalenterille. Toki on kunnioitettava myöskin lehden teemaa eli tulevaisuutta, joten kirkkaana tähtenä loistaa tekoäly, joka viihdyttää meitä keksimällään runolla!

Kuten kuuluu, käsillämme oleva lehti on ammattitaidolla silattu, rakkaudella tuotettu ja ylpeydellä rustattu. Pitämiä höpinöitä päätoimittajakaksikko toivottaa kerrassaan rratkiriemukasta joulua ja kerrassaan hulvatomia lukuhetkiä!

JOSSU JA KIMMO

SANEN AKTIIVIT TOIMIKAUDELLE 2024

Vasemmalta oikealle: Hilma Latukka (Osma-edustaja, yritysysteistövastaava), Leon Mauno (vpj), Sofia Tuomainen (liekkiniikka), Nea Mikkonen (kyökkinieikka, merkkivastaava), Veera Heikkinen (kopo, tapsa), Eevi Pulkkinen (Osma-edustaja), Mirella Nyrhinen (puheenjohtaja, tapsa), Teemu Rainamaa (kopo, liekkiniikka), Emilia Massinen (viestintävastaava) ja hänen kännykässään Erika Kilpeläinen (viestintävastaava, kv-vastaava), Heikki Haapakoski (InSanen päätoimittaja), Edith Spitz (fuksi- ja tutorvastaava), Helen Heikkilä (rahastonhoitaja), Anni Peltola (merkkivastaava), Ella Kapiainen (kv-vastaava), Wilma Lassila (kv-vastaava, tapsa, kyökkinieikka) ja Frida Koskela (kulttuurivastaava, sihteeri).

Kuvasta puuttuvat Johannes Väisänen (InSanen päätoimittaja) sekä yhdenvertaisuusvastaavat Hilda Ilola ja Fanny Pärri.

Kuusamon viherkasvit ja pikku- Jossun enkelit

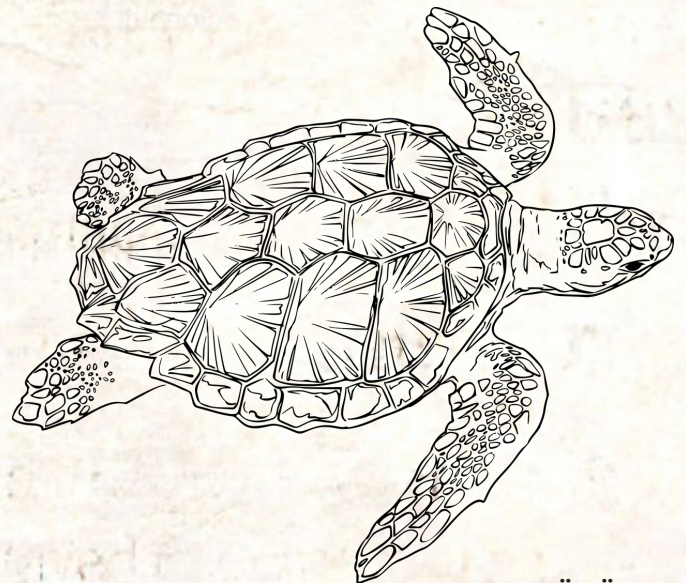
Olen tehnyt itsetutkiskelua peilin edessä ja tullut tulokseen, että minulta löytyvät seuraavat ongelmat: dementia, huono kuulo, näkö ja muisti sekä eritoten valikoiva kuulo, näkö ja muisti. Melkein jo unohdin maininneeni olevani dementikko, tässäpä se nähdään! Vaikkette normaalisti laseja päässäni näekään, tarvitsen joka tapauksessa jonkinmoiset kakkulat nähdäkseeni muutakin kuin luennoitsijan usvaiset kasvot tai auton ratissa vauhtiviivoja. No oikeasti tykkään ajaa kymmentä kilometriä alinopeutta!

Huonosta/valikoivasta kuulostani todennäköisesti legendaarisin esimerkki löytyy Kuusamosta, Rukan Zone-baarista. Tiedustelin kaverini kaverin nimeä ja hän myöskin vastasi kertoen oman nimensä. Kuuloni mukaan hänen nimensä oli Viherkasvi! Tapanani, joidenkin harmiksi ja eräiden huvitukseksi, on kailottaa väärin kuulemani asiat ääneen. Viherkasvin oli vaikea sulatella uutta nimeään. Ennätykseni väärin kuulluissa sanoissa tai lauseissa on viisi per minuutti. Ai että, se oli mainio hetki kerrassaan!

Kaiken kaikkiaan, en lukisi "ongelmiani" ongelmiksi vaan pikemminkin ihmispiirteiksi – aivan kuten mankelin jälkeä kädessäni. Puhutaanpa oikeastaan mankelista. Kun opin kaksivuotiaana kävelemään, suuntasin suoraa päätä iloisena veikkosena komeroon, jossa lojuin yksinäinen, masentunut mankeli. Piristääkseni hänen päiväänsä koetin taputtaa häntä keppeästi kylkeen, mutta otus vimmastui ja tarrautui käteeni. Syntyi suuri taistelu, joka myös mankelisotina tunnetaan. Valitettavasti toimin sen kertomuksen hävinneenä osapuolena. Nykyään vasemmassa kämmenselässäni on edelleen punertava mankelin merkki muistutuksena suuresta tappiostani. Koska en lapsena osannut sanoa, mikä mankeli tarkemmin oli, kutsuin kädessäni olevaa jälkeä enkeliksi. Hauskinta tässä varmaan on se, että opin lapsena erottamaan oikean ja vasemman toisistaan asettamalla käteni eteen lausuen

samalla seuraavan viisauden: "Siellä missä enkeli, siellä vasen."

Oikolukiessani tätä tekstiä en ymmärrä tekstini ensimmäistä virkettä: miksi mielensisäisiä ajatuksia tutkitaan peilin edessä? Kyse lie nee aivokatkoksista, joita minulta saa odottaa runsain mitoin! Mutta olette nyt päässeet täyttämään päänne moninaisista vaivoistani aka ihmispiirteistäni. Minun puolesta kutsukaa vaikka ikaikaiseksi vanhukseksi. Kelakin on erehtynyt maksamaan minulle opintorahaa, vaikka heidän pitäisi jo maksaa eläkettä. Tämmöstä tää nyt on!

JOHANNES VÄISÄNEN
—SE HÖPSÖ IKAIAKAINEN

Vanhan loppu, uuden alku

Syksyllä 2018 astelin Seminaarinmäelle tuoreena äikänopefuksina. En tuntenut kaupungista ketään ja asuin ensimmäistä kertaa omillani. Nyt olen valmistumisen kynnyksellä. Paljon on muuttunut viidessä ja puolessa vuodessa.

MITÄS NYT?

Jätän tutkintohakemukseni alle kuukauden päästä, joten ei liene yllättävää, että olen useampaan kertaan pysähtynyt miettimään yliopistovuosiani. Kuluneet vuodet ovat olleet merkittäviä ja muuttaneet minua – onhan ajanjakso korkeakouluopiskelijana yli viidesosa tähänastisesta elämästäni. Pääasiassa muistelen menneitä tapahtumia hyvällä, vaikka sekaan on mahtunut vaikeitakin aikoja.

Vasta parin viimeisen vuoden aikana olen huomannut, miten paljon osaamista ja asiantuntijuutta opinnot ovat minulle antaneet. Olen ollut oman töissä ja pärjännyt niissä. Perusopintojen, ja aineopintojenkin, kurseilla asiat tuntuivat välillä irrallisilta nipelitiedoilta, mutta myöhemmin olen ymmärtänyt niiden yhteyden laajempiin kokonaisuuksiin. Enpä olisi arvannut Kielioppien äärellä -kurssilla, että sukeltaisinkin syvälle systeemis-funktionaaliseen kielioppiin gradua tehdessäni. Graduprosessi oli lopulta hyvin antoisa, vaikka välillä tuntuikin, että olen jumissa.

Vaikka luotan osaamiseeni ja asiantuntijuuteeni suomen kielen ja kirjallisuuden opettajana, tiedän, että koko ajan on oltava valmiina oppimaan uutta. On toisaalta helpottavaa valmistua, mutta samalla se herättää epävarmuutta. Aina aiemmin olen tiennyt, mihin jatkan, kun jokin koulu on päättynyt, mutta nyt tilanne on erilainen. Työnhaku voi kestää kuukauden tai puoli vuotta, ken tietää. Toki eripituisia, lyhyitä sijaisuuksia todennäköisesti löytyy ensi hätään. Yritän kuitenkin suhtautua tulevaan luottavaisesti, asioilla kun on tapana järjestyä.

LAURA SIPPOLA

Viimeiset boolibileet ja varmaankin viimeinen kerta haalarit päällä opiskelijana.

BONUKSET MUKAAN

HANNA LEPPÄVUORI

Vaikka opiskelijavuodet opettivat paljon opiskelusta ja itsestäni, niin kiitollisin olen ystävistä, jotka olen opintojen kautta saanut. He ovat olleet korvaamaton tuki monessa tilanteessa, ja heidän kanssaan olen jakanut merkityksellisiä hetkiä ja muistoja niin opiskelussa kuin sen ulkopuolella. Pian ystävyys saa kuitenkin uuden muodon, kun emme jaa samanlaista elämäntilannetta ja osa muuttaa muualle. Suhteen ylläpitämiseen täytyy nähdä eri tavalla vaivaa, kun opiskelu ei enää pidä huolta viikottaisista kohtaamisista.

Ystävyuden lisäksi olen saanut verkostoja, joista toivotavasti on hyötyä tulevaisuudessa. Vuosikurssillamme on edelleen oma pikaviestiryhmä, jonka kautta varmasti saa apua ja tukea myös työelämässä. Tästä on osin kiittäminen tuutoreitamme, sillä vuosikurssistamme tuli jo heti alussa hyvä porukka. Myös Sanen toiminnasta jää paljon tuttuja ihmisiä, joiden kanssa tiemme saattavat myöhemmin kohdata.

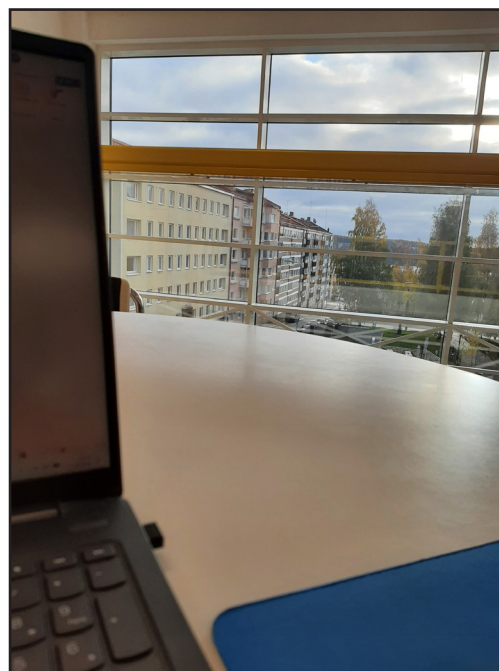
Opintoni tuskin jäävät tutkinnon saamiseen, sillä voin opiskella vielä kaksi seuraavaa lukuvuotta alumnioikeudella. Suunnitelmissa olisi tehdä ainakin yksi perusopintokokonaisuus loppuun. Opintojeni aikana huomasin, että monissa muissa oppiaineissa menestymistä perusopinnoissa helpottaa, että osaa kirjoittaa hyvää ja sujuvaa suomen kieltä. Tuntuu, että sillä voi paikata esimerkiksi esseiden osin puutteellista tietosisältöä. Joten luulenpa, että opiskelu mahdollisen työn ohessa sujuu ihan hyvin.

LOPPUKANEETTI

Opiskeluvuosiini mahtui naurua, itkua, ystävyyttä ja rakkautta. Opiskelijatapahtumia, sairausloma ja kesätöitä. Sain rohkeutta, itsevarmuutta, asiantuntijuutta ja kehuja. Kohtasin onnistumisia ja pettymyksiä, hyviä ihmisiä ja suuria suruja. Muutin kaksi kertaa, söin lukemattomia opiskelijalounaita, istuin tappavan paljon, luin tuhansia sivuja, sairastin vaikka ja mitä, opetin ainakin yli sataa eri oppilasta, reissasin niin yksin kuin yhdessä ja elin tähänastisen elämäni parhaimmat ja pahimmat vuodet.

Onneksi en tiennyt etukäteen kaikkea tätä. Näin jälkiviisaana voisin kuitenkin antaa muutaman ohjeen fukseille (ja miksei muillekin), jotta tuleva ehkä olisi hieman helpompi. Jokainen kuitenkin luokoon itselleen sopivan opiskeluajan.

HANNA LEPPÄVUORI

Yliopistolla tuli istuttua tuntikausia.

MITÄ SANOISIN FUKSILLE?

- Nauti opiskeluajasta. Se on lopulta ohi-kiittävä hetki elämässäsi. Vaikka aina ei ole helppoa ja kivaa, se kuuluu asiaan.
- Panosta ihmissuhteisiin. Tulet tarvitsemaan hyviä ihmisiä ympärillesi.
- Älä ota sivuaineita, ainakaan ensimmäisenä vuonna. Totuttele ensin rauhassa yliopisto-opiskeluun ja mieti sitten, haluatko ottaa jotain ylimääräisiä opintoja.
- Keskity omaan tekemiseen. Kenenkään muun arvosanoilla tai opiskeluvauhdilla ei ole merkitystä sinun elämässäsi.
- Lepää. Lepo ei ole aina nukkumista, vaan se voi myös olla jotain itselle mieluista tekemistä opiskelun ulkopuolella.
- Ota vastaan apua ja hae sitä tarvittaessa itse. Oli kyse sitten oppimistehtävästä, terveydestä tai muuttamisesta, on yhteistyössä voimaa.
- Todennäköisesti menetät hermosi moneen kertaan Norssin ja OKL:n takia. Vertaistuki onneksi auttaa – vuosienkin päästä.

Fuksiesittelyt 2023

Yksi varmoista syksyn saapumisen merkeistä on uusien fuksien ilmestyminen katu- ja opistokuvaan.

Ja toinen varmoista syksyn saapumisen merkeistä on InSanessa julkaistavat fuksiesittelyt. Tässäpä siis uusia suomen kielen opiskelijoita useamman aukeaman verran! :D

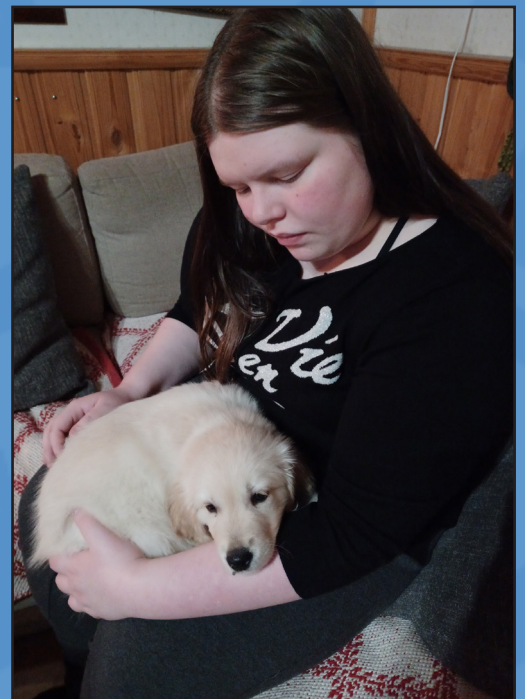

Moro!

Mää oon **Akseli** ja opiskelen äidinkielen ja kirjallisuuden opettajaksi.

Juoksentelen jalkapallon perässä kesäsin nurmilla ja talvisin sitte tavoitteellisemmin parketeilla. Vapaa-ajalla tykkään neppailla kitaralla ja soittaa pianoa minkä kerkeen. Lähtöjään oon Raahelainen joten, jos murre häirittee tai silimiin sattuu kahtella ku vinttaan polokupyörällä nii tiiät mistä se johtuu!

Hei! Olen 19-vuotias **Jonna Virén** Liljendalista, Loviisasta. Olen asunut Jyväskylässä elokuun puolesta välistä asti, joten paikat eivät ole minulle vielä täysin tuttuja. Opiskelen suomen kielen ja kirjallisuuden aineenopettajaksi. Rakastan laulamista, lukemista, animen katsomista ja uimista. Harrastan myös yleisurheilua. Mummuni koira, Tessa, rakastaa syliini änkeämistä, vaikka hän ei olekaan enää kuvan pieni pentu, vaan lähes täyskasvuinen naaras. Arvaatte varmaan miten siinä käy. Koiran karvoja joka paikassa ja koordinaatteina lattia, missä sitten maataan koiran alla. Ei siin, on se omalla tavallaan huvittavaa.

Olen **Tanja**, kieliasiantuntijafuksi Keuruulta. Alunperin olen kotoisin Helsingistä, mutta konkreettinen ja henkinen kotini on ollut jo kauan Keuruulla. Vietän arkipäivät opiskeluasunnossani Jyväskylässä ja viikonloput kotona.

Minä olen kissahullu, lintuhullu, kawaii-hullu ja huumorihullu. Harrastan laulamista, näyttelemistä, teatterikäsittelemistä ja -ohjaamista, novellien kirjoittamista, lenkkeilyä, löhöilyä, sisustamista, mökkeilyä, lukemista, taide-elämyksiä ja kirppareita.

Minulla on jo työelämätaustaa ja mm. graafisen suunnittelijan koulutus. Tuntuu kivalta olla työvuosien jälkeen opiskelemissa ja toteuttamassa sitä kautta omia haaveita.

Elämishakuisena erityisherkkiksenä koen maailman värikkäänä ja jännänä, joskin myös kuormittavana. Mottoni on "Kaikesta löytyy jotain huvittavaa".

Meeri 29v täällä hoi. Pitkään aattelin etten mihinkään yliopistoon pääsis vaikka kielet onki se miun juttu, mut nyt kun alanvaihto tuli eteen oli se vaan haettava ja kas kummaa täällä sitä kieliasiantuntijaksi opiskellaan. Muuten aikani kuluu yleensä taiteen parissa, koiran kanssa patikoiden ja F1 kisoja katsellen. Oon Lappeenrannasta kotosin ja sen lisäksi juossu lähinnä ulkomailla, joten jos haluaa tartuttaa itseensä korean kielen tai mie/sie-murteen, tai mikään edellä mainituista harrastuksista on lähellä sydäntä, ne on kaikki hyviä aiheita mistä voi tulla juttelee.

Heissulivei! Mä oon **Frida**, 22-vuotias naisenalku Haapaveden ja Raahen seuduilta. Mun haaveena ois suomen kielen opettaminen ulkomailla, sillä mua kiinnostaa muut kulttuurit ja erityisesti se, mikä saa ihmiset kiinnostumaan meidän kulttuurista.

Vapaa-ajalla luen, katson sarjoja, kirjoitan runoja sekä laulan ja opettelen muutakin musisointia. Myös luonnossa liikkuminen ja lavatanssit ovat lähellä mun sydäntä!

FUKSIESITTELYT

Moikka! Mun nimi on **Edith** ja oon 18-vuotias Fiskarsista Jyväskylään kulkeutunut kirjailijasielu. Kirjallisuuden kipinä on sykkinyt sydämessä jo aina. Tämä ja pitkäaikainen intohimo suomen kieleen ja opettamiseen ovatkin syitä, miksi hain opiskelemaan suomen kielen ja kirjallisuuden aineenopettajaksi. Kirjallisuuden ohella vapaa-aika kuluu vahvasti myös muun taiteen ja kulttuurin parissa. Musiikin saralla sormet painuvat mielellään pianon koskettimille tai viulun kielille. Pidän myös paljon yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta. Kirjavinkki ja lempikirjani: Inka Nousiainen – Kaksi kevättä

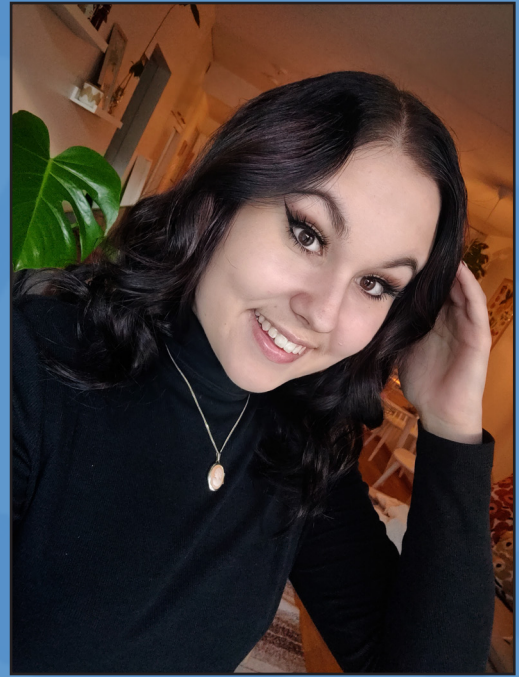
Höhöö! Tiältä tulloo hurja savolaene sonni. Nimi on **Johannes "Mankelikäsi" Väisänen**, mutta Jossuksi minua kutsuuvat, ja toisinaan Väiskiksi. Seikkaileva savolainen olen sydänjuuriani myöten ja eniten kotipaikakseni identifioin Iisalmen ja Sonkajärven. Sieluni kehrää tyytyväisimpänä Kuusamossa, jossa asuin vuoden siviilipalveluksessa! Maailmankiertely, kansatiede ja lavatanssit ovat elämäni rakkaus. Yliopistoelämä on saanut minut hirvittävään multitaskauskierteeseen. Olen diagnosoinut itselleni seuraavat asiat: dementia, huono näkö sekä valikoiva kuulo ja muisti. Fuksikaverit ehdottivat jopa kolehdin keruuta, jotta saisin itselleni kuulolaitteen! Dementian suomin valtuuksin muistin juuri myös tykkääväni leipomisesta. Tulkaa vaikka yöllä tai päivällä käymään niin maistellaan leivoksia. Spontaanin hullut ideat ovat erikoisalaani! Väiski kiittää ja kuittaa.

Heips! Oon **Lotta**, 21v ja tuun pienestä kunnasta Etelä-Savosta. Oon joskus lapsena kirjoittanut ystäväkirjaan, että musta tulee äidinkielen opettaja, joten sitä unelmaa nyt lähdettiin tavoittelemaan. Rakastan suomen kieltä, (ja toki myös hieman kirjallisuutta) joten mahtavaa, että viimein sitä saa opiskella. En oikein osaa olla paikoillaan, joten täytän mahdollista vapaa-aikaani aktiivisesti erilaisilla jutuilla, kuten leipomisella (pakkomielteenä opetella tekemään täydellisiä sitruuna-macaroneja), neulomisella, metsässä haahuilulla sekä runojen tulkitsemisillä. Ja ystäviä pitää nähdä, ettei höperöidy! Ihanaa olla Jyväskylässä ja yliopistossa, tää tuntuu just nyt oikealta paikalta! :)

Hellou! Mun nimi on **Mimosa** oon 21v ja opiskelen suomen kielen kirjallisuuden aineopettajalinjalla. Oon kotoisin Siilinjärveltä, joka on tuossa ihan Kuopion kuppeilla eli Pohjois-Savosta olen lähtöisin. Tykkään vapaa-ajalla lukea Tommy Tabermannin runoja ja tutkiskella eri taiteenmuotoja sitten Van Goghin taidemaalauksista suomirap-musiikkiin.

Kuvailisin itseäni iloisena viipottajana, joka on aina vähän eksyksissä, ainakin täällä yliopiston alueella. Mieleinen ilmaisu, jota käytän usein on "Vappain mielin!", joka on nyt toiminut hyvänä ohjenuorana astuessani yliopistoelämään.

Terve! Mun nimi on **Lauri Miettinen**, oon 19v ja tulen opiskelemaan Jyväskylään Kuopiosta. Oon luonteeltani utelias ja tykkään oppia ja kokea uutta oli se sitten musiikkia, kirjallisuutta tai taidetta. Historia on mun toinen kiinnostuksen kohde.

Jyväskylästä tykkään jo aika paljon, odotan innolla mitä muuta täältä löytyy. Opiskelen äidinkielen opettajaksi koska mua kiinnostaa ihmisten kanssa työskentely ja keskustelu. Vapaa-ajalla tykkään kuunnella musiikkia, pelaila taikka surffaila netissä oppien satunnaisia ja epäolennaisia faktoja. Tämä jälkimmäinen siis varoituksena kaikille jotka tulee juttelee mulle.

Moikka! Mä oon **Wilma** Rovaniemeltä, mutta murteesta tuskin voi Lappia bongata :'). Perusluonteesta sen sijaan helposti, ja juuri parikymmentä täyttäneenä rentous on potenssiin kaksi!

Harrastan vähän kaikkia soittimia, paikasta toiseen sinkoilua ja hyväntuulisuutta. Koska oon muutenkin aika äänekes, valitsen vapaa-ajan harrastukset pelottavan usein sen mukaan. Oon ihan kiva naapuri, jos saksofoni ei häiritse, tai omistat korvatulpat! Taide, kulttuuri ja erityisesti kirjallisuus kuuluu myös suuresti mun mielenkiinnonkohteisiin, ja oonkin nyt opelinjalla samaisesta syystä.

Mut kannattaa ottaa aina mukaan karaokeen, sillä lupaan kannustaa tarmolla vaikka koko illan!

Moikka! Oon **Ella**, 21v helsinkiläinen, ja tulin Jyväskylään opiskelemaan kieliasiantuntijaksi. Opintosuunnaksi valikoitui Suomi, mutta monet muutkin kielet kyllä kiinnostaa. Vapaa-ajalla aikaa tulee vietettyä kavereiden kanssa sekä jonkin verran salilla, tai sitten vaan kotona lukemassa, kirjottamassa ja maalaamassa inspiraation iskiessä. Yllämainittujen asioiden lisäksi myös kissat on erittäin lähellä sydäntä, ja yksi sellainen löytyy täältä omankin kodin nurkista <3

Moikka! Oon **Lotta**, 18-vuotias jyväskyläläinen. Vapaa-ajalla tykkään käydä salilla, kattoo leffoja ja siivota 😊. Mun lempi leffat on Back to the Future ja Stand by Me. Oon aikasemmin harrastanut tanssia ja kitaran soittoa, mutta nyt molemmat on jostain syystä jäänyt, vaikka kiinnostusta kuitenkin vielä vähän ois. Oon myös lähiaikoina huomannut sen, että tykkäänkin ehkä talvesta enemmän kuin kesästä.

Täss on **Sofia**, moi! Täytän piakkoin 19 vuotta. Kotoisin olen Pohjois-Pohjanmaalta, Pyhäjärveltä. Elämäni suurimpia intohimoja ovat kahvin killittämisen lisäksi suomen kieli ja musiikki. Äidinkieleeni kohdistuvan rakkauden siivittämänä tulinkin tänne Jyväskylään opiskelemaan suomen kielen ja kirjallisuuden aineenopettajaksi. Pilkunviilauksen lisäksi harrastuksiini lukeutuu muun muassa kitaran, haitarin ja suun soittaminen, runoilu sekä lavatansseissa käyminen. Jäljelle jäävän vapaa-aikani kulutan muun taiteen, kuten rockin ja runouden parissa.

Moikku!

Mun nimi on **Niina** ja oon 19-vuotias äikänopeopiskelija. Muutin Espoosta Jyväskylään vähän reilu kolme kuukautta sitten ja on kyl ollu ihan parasta! <3

Lapsena mulla oli tapana "lukea" kirjoja jo ennen kuin osasin oikeasti lukea, kipinä kirjoittamiseen syttyi jo ala-asteen alkupuolella ja suomen kieli on ollu yks mun suurimmista intohimoista niin kauan ku muistan. Nykyään sit kynäilen omaakin opusta ja lukuharrastuksella menee edelleen vahvasti, nimittäin tänkin vuoden luetut kirjat -listalle on eksynyt jo nelisenkymmentä teosta. Ei siis liene ihme et päädyin myös opiskelemaan näiden aiheiden pariin! :D

Vapaa-ajalla tykkään myös mm. kuunnella musiikkia (One Direction best), kuluttaa liikaa rahaa mun keräilykokoelmien kartuttamiseen ja lisäksi oon harrastanu ratsastusta noin puolet elämästäni!

Moikka! Oon **Satu**, 20 v. opeopiskelija alunperin Hämeenlinnasta. Jyväskylään muutin koulupaikan saatuani ja oon tykänny tästä paikasta tosi paljon! Harrastuksiin mulla kuuluu lenkkeily, reenailu salilla, lukeminen ja leipominen. Oon siis alanvaihtaja, ekalta koulutukseltani leipurikondiittori. Mun bravuuri keittiössä on varmaan sacherkakku. Päädyin tänne opiskelemaan vähän sattuman kautta, alanvaihto mielessä ja opiskelu kiinnostasi. Pidin välivuoden kaksoistutkinnon jälkeen ja omia vahvuuksia miettiessä tää tuntui parhaalta vaihtoehdolta <3

mun kaapeista löytyy edelleen suht kiinnostavaa kamaa

Moikkamoi! Meikäläinen on **Haapakosken Heikki**, 20-vuotias alkujaan Raahesta saakka lähtöisin oleva opeopiskelija. Tänne minut ajoi sijaisuuksien myötä opehommaan tykästyminen sekä rakkauteni etenkin kirjoittamista kohtaan, minkä johdosta tulette luultavasti törmäämään minuun tämänkin lehden sivuilla - halusitte sitten tai ette. Vapaa-ajallani harrastan erilaisten epämääräisten kirjoitusprojektien lisäksi lähinnä kotisohvalla rönnöttämistä, huonojen vitsien liiallista laukomista ja satunnaisissa menoissa juoksemista. Olen myös suorastaan syntynyt esiintymään; esimerkiksi näyttelemiseen riittäisi loputtomasti intoa - lahjoista en niinkään ota kantaa. Kenties pitäydyn vielä toistaiseksi karaokessa. Aionko vielä tulla kunnialliseksi äikänopeksi? Kyllä vain, mutta samalla pyrin suhtautumaan asioihin huumorilla ja olemaan ottamatta elämää liian vakavasti. En myöskään yleensä tunne sanaa ei - eli lähden siis useimmiten kyselemättä mukaan aivan kaikennäköiseen häröilyyn.

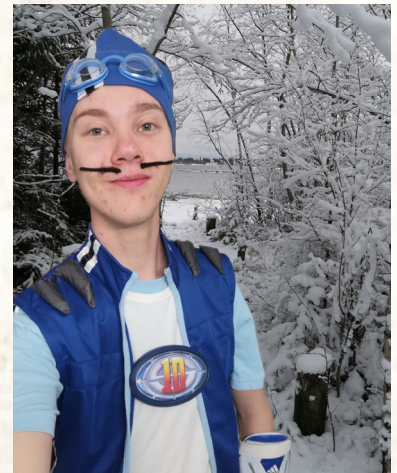
Fuksiaiset 2023

Sanen uudet opiskelijat toivotettiin jälleen tervetulleiksi syyskuun 20. päivänä perinteisillä fuksiaisilla. Tämänvuotisena pukeutumisteemana oli lapsuuden suosikkiahmo, ja Jyväskylän keskusta täyttyikin illan ajaksi monennäköisistä Ransu Karvakuonoista, Nelli Nuudelipäistä, Sportacuksista, Pipsa Possuista, Kim Possibleista ja aivan kaikesta siltä väliltä. Asukilpailun voittajaksi selvisi lopulta vanha kunnon Tonttu Toljanteri.

Tapahtuman ympäri kaupunkia sijoitellut tehtäväpisteet sisälsivät erilaisia riemukkaita aktiviteetteja spontaanista runonlausunnasta ja räppäämisestä pyörryttäviin pihapeleihin ja ihmispiramidiin tekemiseen. Illan huipentuma eli valan vannominen ja fuksilaulun kajauttaminen tapahtui Harjun portailla, mistä halukkaat saivat vielä suunnistaa jatkoille keskustan yöelämään. Todisteiden valossa kaikki osalliset selvisivät seuraavaan aamuun hengissä, joskaan tuon aamun luentojen osallistumisprosentista ei ainakaan kirjoittajalla ole tietoa.

Sportacuksen vinkit pitkästä talvesta selviytymiseen!

Tuntuuko tuleva talvi lohduttoman synkältä ja painaako kaamosmasennus päälle? Ei hätää: Sportacuksen loistavien neuvojen avulla selviät keväeseen kuin oman elämäsi supersankari!

- Talvi on täynnä upeita liikuntamahdollisuuksia: hiihto, luistelu tai ihan vaan lumipyryn lävitse taivallus tai loskassa uiskentelu kampukselle pitävät kropan liikkeessä ja kunnon (sekä hyvällä tuurilla myös mielialan) koholla. Tämä myös oikeuttaa viikonloppujen pisimpien lenkkien olevan sängystä ovelle ruokatilauksia noutamaan.
- Ruoasta puheenollen, joulun antaa suorastaan loistavan tekosyn kauden herkullisten sporttikarkkien - kuten esimerkiksi suklaan - nauttimiselle.
- Nesteytys on olennaisen tärkeää paitsi supersankareille, myös tavallisille ihmisille. Varsinkin talvipakkasilla juomapullosta on hyvä voida hörpätä hitusen lämmikettä virkeänä pysymiseen.
- Ja lopuksi: miksi valvoa, kun voi nukkua? Talven masentava pimeys antaa loistavat edellytykset lepäämiselle! Mene vaikkapa itse Sportacuksen lailla nukkumaan tasan kello 8.08, oli se sitten illalla tai aamulla.

But if you study Finnish, what are you doing here?? – suomen kielen opiskelijana Uruguayssa

Terveisiä vaihdosta!

Olen Erika, neljännen vuoden suomen kielen asiantuntijaopiskelija! Tämä syksy on vierähtänyt vaihto-opiskelujen parissa Etelä-Amerikassa, ja nyt päs kerronkin teille siitä vähän enemmän.

Lähdin vaihtoon opiskelemaan sivuaineitani, parantamaan espanjan ja englannin kielen taitoani, kansainvälistymään, seikkailemaan sekä oppimaan enemmän itselleni vieraasta kulttuurista. En tosiaan ollut aiemmin käynyt Etelä-Amerikassa. Vaihtomaastani Uruguaysta en tiennyt oikeastaan mitään etukäteen, mutta päädyin valitsemaan sen pääasiassa espanjan kielen ja sijainnin vuoksi.

Valinta osoittautui todella hyväksi. Uruguay on Etelä-Amerikan toiseksi pienin maa, ja siellä on 3,5 miljoonaa asukasta (jos kaikki Australian kengurut päättäisivät valloittaa Uruguayn, jokaisen uruguaylaisen pitäisi taistella 14 kengurua vastaan). Maa on vähemmän tunnettu kuin sen naapurit: se sijaitsee Brasilian alapuolella ja Argentiinan vieressä. Uruguay on Etelä-Amerikan turvallisin maa, ja se tunnetaan muun muassa sen kauniista rannoista, herkullisesta ruuasta ja rauhallisesta ilmapiiristä. Asun pääkaupungissa Montevideossa, joka on täynnä suurkaupungin sykkettä, ystävällisiä ihmisiä ja reggaetonia.

Opiskelen yliopistossa nimeltä Universidad de Montevideo, ja suoritan siellä tällä hetkellä seuraavanlaisia kursseja: Cross-cultural Business, International Business Finance, Modern Management ja Latin America Through Its Art. Lisäksi minulla on yliopiston ulkopuolisen organisaation järjestämä espanjan kurssi, josta saan myös muutaman opintopisteen. Kurssit ovat olleet tähän asti todella antoisia, vaikka kuten jo nimistä päätellä saattaa, suurimmalla osalla niistä ei ole niinkään tekemistä kielitieteen kanssa.

Suomen kieltä täällä ei tosiaan ole niinkään tullut opiskeltua – tai edes puhuttua. Täällä kuitenkin ihmiset osoittavat kovasti mielenkiintoa Suomea ja suomen kieltä kohtaan. Pitkät sanat ja ihmeelliset taivutusmuodot kummastuttavat ja kauhistuttavat. Jatkuva englannin ja espanjan puhuminen on korostanut suomen kielen kauneutta sekä sen tärkeyttä oman identiteetin ja itseilmaisun kannalta. Jatkuva kääntäminen kuluttaa huomaamatta yllättävän paljon voimavaroja, joten suomen puhuminen (ja tämä suomeksi kirjoittaminen!!) tuntuu ihanan virkistäväältä ja kotoisalta.

Tämä syksy on ollut aivan upea, opettavainen ja rikastuttava monella eri tavalla. Täällä ollessani olen oppinut paljon maailman eri kulttuureista, niin matkustelun, paikallisten ja muiden vaihto-opiskelijoiden kautta. Myös kielitaitoni on kehittynyt huimasti! Vaihtoon lähteminen tuntui pelottavalta ja omalla epämukavuusalueella on tullut vietettyä aikaa normaalia enemmän, mutta en vaihtaisi tätä kokemusta mistään hinnasta. Suosittelisin vaihtoa ihan jokaiselle. Suomen kielen oppiaineella on tosi kivan kuuloisia vaihtokohteita, esimerkiksi Tsekissä, Unkarissa, Italiassa ja Saksassa. Joten eikun suunnittelemaan unohtumatonta reissua!

Täällä mennään kesää kohti, mutta tsemppiä sinne loppusyksyyn! Törmäillään Jyväskylässä taas keväällä.

P.s. Jos vaihtoon tai vaihtoprosessiin liittyen herää kysyttävää, autan mielelläni ja minuun voi ottaa yhteyttä esimerkiksi Instagramissa @erikakilpelainen.

ERIKA KILPELÄINEN

Katsaus sukukansojemme tilanteeseen

Olen vuosia ollut kiinnostunut suomen sukukansoista ja -kielistä. Monet minut tuntevat ovat saaneet osakseen luennon jos toisenkin aiheeseen liittyen. Ne, jotka ovat jo kuulleet jatkuvaa hehkutustani: olen pahoillani (en oikeasti). Aihe on tärkeä, joten päätin ottaa yhteyttä Sukukansojen ystävät ry -yhdistyksen puheenjohtaja-aktiiviin Aleksi Palokankaaseen, joka toimittaa parhaillaan ensimmäistä kauttaan ja on myös Sane ry:n entinen varapuheenjohtaja! Haastattelusta muodostui tämä artikkeli, jota pääsette nyt lukemaan!

Vuonna 1999 perustettu Sukukansojen ystävät ry on ainut Suomessa toimiva yhdistys, jonka toiminta kattaa kaikki sukukansat. Muita yhdistyksiä ovat esimerkiksi Suomi-Unkari Seura, joka on keskittynyt suomalaisten ja unkarilaisten välisten suhteiden ylläpitoon; Tuglas-seura, joka ohjaa toimintaa Viroon päin sekä M. A. Castrénin seura, joka hoitaa suhteita Venäjällä asuviin sukukansoihimme. Sukukansojen ystävät ry ylläpitää suhteita sukukansoihin ja toisiin yhdistyksiin, järjestää aktiivisesti erilaisia tapahtumia ja julkaisee omaa Alkukoti-jäsenlehteään. Sen keskeisimpiin tavoitteisiin kuuluu sukukansatietoisuuden levittäminen Suomessa ja yhteyksien muodostaminen sukukansojen välillä – myös yksilötasolla. Muita tavoitteita ovat, että sukukansat näkyisivät paremmin tiedotusvälineissä, ja että sukukansoista olisi saatavilla helposti tietoa normisuomalaisellekin. Yhdistyksellä onkin aktiivinen some.

Yhdistyksen toiminta oli aiemmin rajoittunut pääosin pääkaupunkiseudulle, mutta nykyään Jyväskylässäkin on muodostumassa oma paikallisryhmänsä. Myös Turkuun on suunnitteilla tapahtumia. Tapahtumat ovat kaikille avoimia, ja valikoima on monipuolista: diskoja, paneeleita, tiedotustilaisuuksia, sitsejä ja kuolleiden kielten muistopäivän kynttiläkulkueita. Uudet jäsenet ovat isosti tervetulleita – etenkin toiminnan järjestäjiä tarvitaan. Yhdistykseen voi ottaa yhteyttä ja kertoa halustaan järjestää omalla paikkakunnallaan sukukansatapahtuma.

Mutta mikä on sukukansojemme tilanne? "Heikko, mutta toiveikas", Palokangas vastaa hetken hiljaisuuden jälkeen. Erityisen huono tilanne on Venäjällä sijaitsevilla sukukansoillamme. Kansalaisyhteiskunta ei toimi, viranomaiset yrittävät kampittaa joka käänteessä ja kieli ei siirry lapsille. Tämä johtuu esimerkiksi Venäjän kielipolitiikasta, venäjän kielen prestiisiasemasta eli sen arvovalasta ja oman äidinkielen opetuksen puuttumisesta. Kieltä opetetaan tunti pari vapaaehtoisena tavallisen koulupäivän jälkeen. Kielipesien toiminnan muodostaminen on vaikeaa, varsinkin, kun Venäjällä toimintaa vartioidaan tarkkaan. Isolla osalla kielistä ei ole kirjakieltäkään, eivätkä ihmiset uskalla ilmaista etnistä identiteettiään.

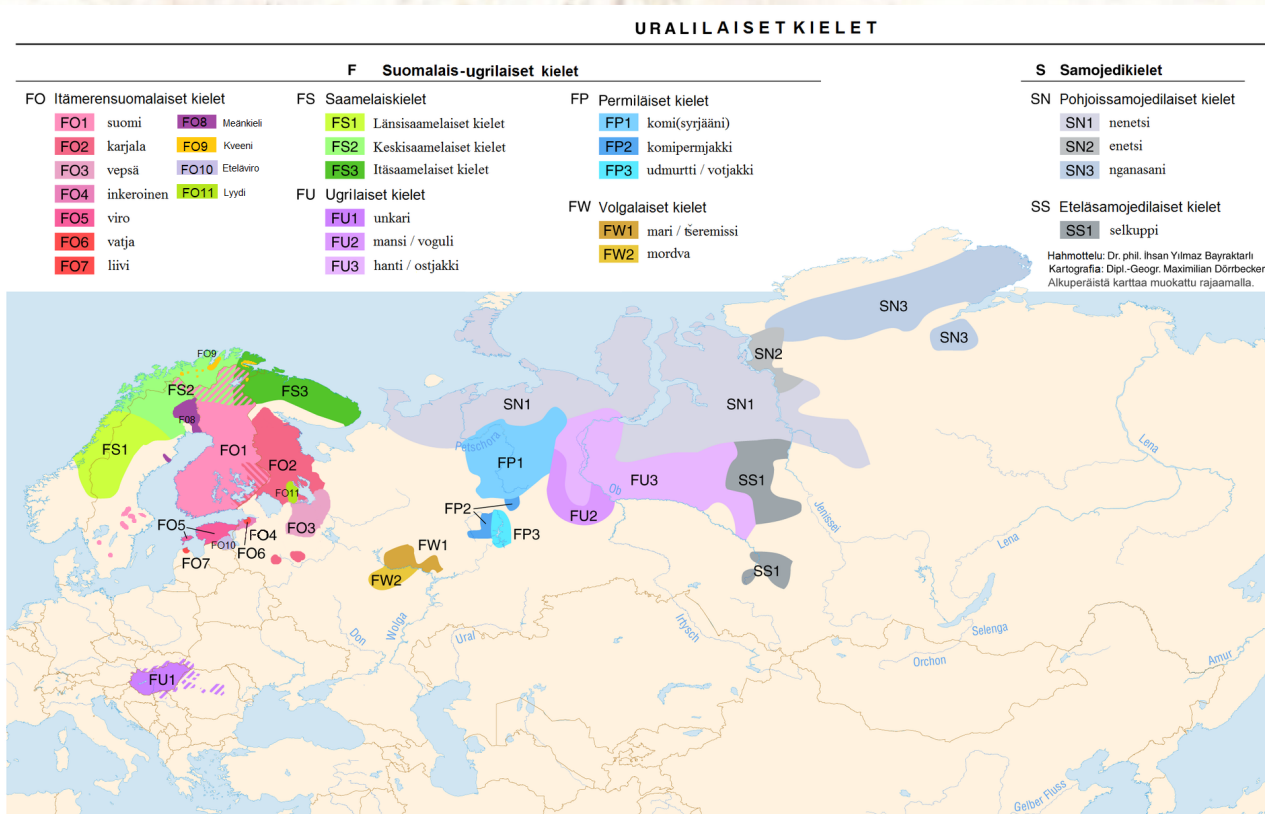
Jos mietitään vallitsevaa Ukrainan sotaa, prosentuaalisesti sukukansojemme väestöä lähetetään rintamalle enemmän kuin etnisiä venäläisiä. Sivistyneistökin on tuhottu useaan otteeseen historian saatossa. Viimeisimpiä kansanmurhia kokivat Siperiaan pakotetut virolaiset toisen maailmansodan aikana, eikä inkeriläistenkään muistot kansansa kohtalosta ole kaunista katseltavaa.

Eli tilanne on tuskallinen. Onko olemassa ratkaisuja muuttamaan tätä negatiivista kehitystä? Palokangas sanoo, että Suomen valtion pitää ottaa todella aktiivinen rooli ja auttaa sivistyneistöä muuttamaan Suomeen, sekä antaa heille stipendejä ja mahdollisuuksia toimia tieteen ja taiteen aloilla Suomessa.

Hälventääkseni tämän ikävän tunnelman kerron teille nyt keskustelusta, jonka Palokangas kävi erään sukukansamuusikon kanssa. Palokangas lainaa muusikon sanoja: "Todella mahtavaa, että te suomalaiset, virolaiset ja unkarilaiset ensinnäkin pidätte omaa kulttuurianne esillä, sillä se on avain siihen, että voi olla tällaista laajaa monen eri kansan välistä yhteistyötä. Ja kun on yhteistyötä, minulla on tervetullut olo, että te isommat kansat pidätte meistä pienemmistä kansoista huolta."

Haluan päättää tämän artikkelin Palokankaan lausumiin sanoihin "Ei meidän kulttuurissa tai kielessä ole mitään hävettävää – päinvastoin, sehän tekee meistä niitä, keitä me olemme."

Johannes Väisänen
– se höpsö savolaenen.

KUVA: WIKIPEDIA

Vapaaehtoiseksi Punaiselle Ristille?

Milloinka viimeksi olet nähnyt Suomen Punaisen Ristin vapaaehtoisen keräämässä kolehtia lähikaupan ulko-ovilla? Muistuko mieleen kirjaston ilmoitustaulun lentolehtinen SPR:stä? Monen kokemus SPR:n toiminnasta on varsin pieni. Tämän artikkelin tarkoituksena on hälventää ennakkokäsityksiä SPR:n toiminnasta ja vapaaehtoisuudesta ylipäänsä.

Itse olen ollut SPR:n toiminnassa mukana puolisen vuotta, joten aivan läpiä en siis ole teille kertoilemassa. Eniten olen ollut monikulttuurisuustoiminnassa, joka kiteytetyksi käsittää eri taustoista tulevien ihmisten, kuten maahanmuuttajien, kotoutumisen tukemista ja avun tarjoamista. Olen SPR:n valtakunnallisen nuorisotoimikunnan eli vanuton varajäsen. Osallistun aktiivisesti uusiin SPR:n tarjoamiin koulutuksiin, viimeisimpänä ystäväkurssiin, joka antaa minulle valtuudet toimia "ystävänä" ja tukihenkilönä asiakkaille. Toiminta on ollut oikein antoisaa ja palkitsevaa!

Punaisella Ristillä ja Punaisella Puolikuulla on huimat sata miljoonaa vapaaehtoista ympäri maailman. Suomessakin vapaaehtoisia löytyy 35 000, pelkästään Jyväskylästä jo yli 1 000! Organisaatio sai alkunsa vuonna 1863, kun sveitsiläinen liikemies Henry Dunant järkyttyi todistaessaan Solferinon taistelun raakuuksia. Hän perustikin nykyisenä tunnetun Punaisen Ristin kansainvälisen komitean auttaakseen haavoittuneita. Ensiapu on edelleen yksi organisaation keskeisimpiä vastuualueita. Punainen Risti avustaa ihmisiä tarpeen, ei kulttuurin, uskonnon, etnisyyden tai arvomaailman, mukaan. Myös näkyvä kriisiapu ja nopea katastrofivalmius ovat Punaisen Ristinerikoisalaa. Suomessatärkeimpiä toimintoja ovat esimerkiksi ensiapu- ja valmiustoiminta, ystävätoiminta, turvatalot, Kontti-kierrätystavaratalot, päihdetyö, humanitaarisen oikeuden toiminta ja verenluovutus.

Tähän väliin voisimme katsoa, mitkä periaatteet muodostavat Punaisen Ristin koko olemuksen. Periaatteita on seitsemän, joista ensimmäinen on riippumattomuus eli Punainen Risti on itsenäinen toimija. Toinen on vapaaehtoisuus, joka onkin koko toiminnan perusta. Kolmantena periaatteena on inhimillisyys eli tavoite suojella elämää, terveyttä ja ihmisarvoa. Neljäs on puolueettomuus, eli esimerkiksi sotien syttyessä poliittinen neutraalius. Viidentenä tulee yleismaallisuus, jonka mukaan Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansalliset yhdistykset ovat tasavertaisia. Kuudes on tasapuolisuus eli avun jakaminen tarpeen mukaan. Viimeisenä ykseys, joka tarkoittaa sitä, että kussakin maassa voi olla vain yksi Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun yhdistys.

SPR:n toiminta saattaa vaikuttaa asiaan perehtymättömän näkökulmasta kaukaiselta. On kuin vapaaehtoisen ja toiminnan ulkopuolisen välillä olisi muuri. Olen vapaaehtoisena saanut kuulla useita ennakkoluuloja. Ylivoimaisesti yleisin niistä on ajan käyttö: "Mutta eihän minulla ole aikaa tuollaiseen!" Onneksi tähän väitteeseen on helppo vastata:

vaikka sinulla olisi kymmenen minuuttia tai peräti tuntia aikaa viikossa, löytyy jokaiselle jokin auttamisen muoto, sillä Punaisella Ristillä on tarjota laaja toimintavalikoima. "Enhän minä osaa siellä mitään!" Ei tarvitsekaan. Toki tiedosta ja taidosta on hyötyä, mutta vapaaehtoiseksi kasvetaan. Toimintaan perehdytetään. Onpa myös väläytetty työn palkattomuutta: "Vain hullu tekee työtä palkatta." Minulle riittää tieto siitä, että olen toiminnallani auttanut maahanmuuttajaa kotoutumaan, ollut yksinäiselle ystävä tai pelastanut hädässä olevan.

Toivon, että tämän artikkelin jälkeen juuri sinulla on edes hitusen syvempi käsitys Punaisen Ristin toiminnasta. Toivon myös hälventäneeni yleisimpiä ennakkokäsityksiä. On hyvä muistaa, että toimintaan lähteminen on matalan kynnyksen asia. Nähdäänkö jo seuraavassa koulutuksessa tai pelastetaanko jonkun henki huomenna?

Johannes Väisänen

– se höpsö vapaaehtoinen.

Harkkatunnelmia ja poimintoja Karjalan kielen sanakirjasta

Puheenjohtajan palstalla puheenjohtaja kertoo tärkeitä, ajankohtaisia asioita. Tällä kertaa luvassa on asiaa karjalan kielestä eli harjoitтерaportti ja alapääjuttuja.

Olin kesällä harjoittelussa kotimaisten kielten keskuksen sanakirjaosastossa Karjalan kielen sanakirjassa. Sanakirja on koottu vanhoista sanalipuista – ne ovat oikeastaan lappuja –, joita tutkijat ja muut kielenkerääjät ovat 1900-luvulla keränneet enimmäkseen kielenpuhujia haastattelemalla. Sanaliput pyritään nyt saamaan näkyviin niitä vastaavan hakusanan yhteyteen. Tämä työ on tällä hetkellä valmis M-kirjaimeen asti. Oma tehtäväni oli käydä läpi digitoituja sanalippuja ja merkitä niihin, mihin hakusanaan ne kuuluvat sekä muita mahdollisia tietoja. Käytännössä yritin siis kaiket päivät saada selvää vanhoilla käsialoilla kirjoitetuista karjalan kielen sanoista ja niiden suomennoksista. Puuhailin lähinnä P- ja N-alkuisten sanojen parissa. Työ oli hyvin mielenkiintoista siinä mielessä, että lipuissa oli usein paljon kiinnostavia käyttöesimerkkejä sekä tietoa kulttuurisesta kontekstista.

Työ oli hyvin mielenkiintoista siinä mielessä, että lipuissa oli usein paljon kiinnostavia käyttöesimerkkejä sekä tietoa kulttuurisesta kontekstista. Historiallisestikin ne olivat kiinnostavia, sillä osassa lipuista on kuvia. Myös joitain työkaluja, -tapoja ja käsityöperinteitä oli kuvailtu tarkasti – hyviä vinkkejä siis tarjolla! Itse aion ainakin nyt tulevana talvena pielie liinavaatteita eli valkaista niitä hangella talviauringossa.

Työpaikkana Kotus oli mukava ja koin, että minut otettiin hyvin vastaan. Oli hauskaa, että kerrankin sai kahvitauolla jutella työkavereiden kanssa kieliäiheistä. Kaikkein parasta oli kuitenkin päästä huomauttamaan sivuainevalintojani naureskelleille tutuille, että karjalan kieli on tähän mennessä tuonut minulle paljon enemmän (1 kpl) työpaikkoja kuin muut sivuaineeni viestintä ja saksa. Pääsin myös kirjoittamaan Kotuksen blogiin karjalan kielen seksimetäforista (kannattaa lukea!).

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Työpaikkana Kotus oli mukava ja koin, että minut otettiin hyvin vastaan. Oli hauskaa, että kerrankin sai kahvituolla jutella työkavereiden kanssa kieliaiheista. Kaikkein parasta oli kuitenkin päästä huomauttamaan sivuainevalintojani naureskelleille tutuille, että karjalan kieli on tähän mennessä tuonut minulle paljon enemmän (1 kpl) työpaikkoja kuin muut sivuaineeni viestintä ja saksa. Pääsin myös kirjoittamaan Kotuksen blogiin karjalan kielen seksimetaforista (kannattaa lukea!).

Karjalan kielen sanakirjan lisäksi harjoittelijoita on ainakin muissa Kotuksen sanakirjoissa, kielineuvonnassa sekä viestintätehtävissä. Itselläni kävi tuuri, ja pääsin muuttamaan harjoittelun ajaksi sukulaisen luo Helsinkiin mutta pakollista se ei ole, sillä työtä voi tehdä myös pääosin etänä, kunhan pääsee välillä käymään myös paikan päälle. Suosittelenkin lämpimästi hakemaan harjoitteluun, jos se vain omaan aikatauluun ja suunnitelmiin sopii.

Esittelen lopuksi vielä joitain omia karjalan kielen lempisanojani. Uusia sanalippuja päivitetään sanakirjaan todennäköisesti vielä marraskuussa, kun karjalan kielen viikkoa vietetään 27.11. – 3.12. Näihinkin sanoihin liittyviä lippuja pääsee siis pian katsomaan (lähde: sisäpiiritieto).

peänlento: tarkoittaa ihastusta. Ihminen voi ns. mennä peänlentoon (peänlendoh men'i), eli joutua haltioihinsa. Kannatan ilmauksen käyttöönottoa myös suomen kieleen.

peäniekku: tarkoittaa tappoa tai murhaa. Hauskaa on se, että tästä ikävänpuoleisesta rikoksesta on sanakirjassa myös deminitiivimuoto peäniekkuine.

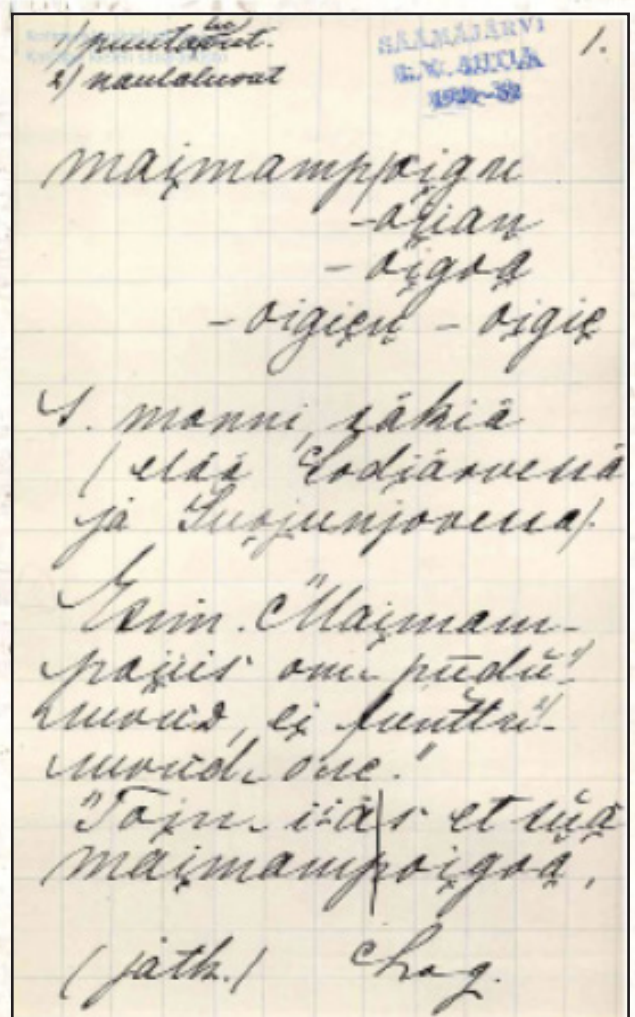
peäpeä: pääpuoli

pirsakko: halventava nimitys herkkäitkuisesta. Tarkoittaa myös vulvaa.

pärkky: tarkoittaa halkeamaa, rakoa, havupuun kyljessä olevaa rosoa ja vulvaa

plekku: tarkoittaa lappua, lippua, liuskaa, lätkää. Myös vulvaa!

pöppö: lastenkielinen kiertoilmaus karhusta, käärmeestä tai erilaisista ötököistä. Lapsen pelottelusanana: mörkö, pöpö. Lisäksi tämäkin tarkoittaa vulvaa. :)

Tiedot on haettu kunkin hakusanan kohdalta. Sanalippuja pääsee katsomaan artikkelin yläreunan "näytä arkistoliput" kohdasta, mikäli niitä on kyseisestä hakusanasta nähtävillä. Kuva on maimanpoika-artikkelin lipuista.

Lähteet:

Karjalan kielen sanakirja. 2009. Helsinki: Kotimaisten kielten keskuksen verkkojulkaisuja 18. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus. Verkkojulkaisu HTML. URN:NBN:fi:kotus-201113, ISSN: 1796-041X. <URL <http://kaino.kotus.fi/kks>>. Päivitettävä julkaisu. Päivitetty 23.11.2022 [viitattu 15.11.2023].

Auttakaa, Siiri ja Veera!!

Tämä ei ole kopio Auta Antti - podcastista, vaan täysin alkuperäinen meidän luoma formaatti. Siiri ja Veera ovat erikoistuneet rakentamaan ongelmanratkaisuun. Olemme pyytäneet Sanelaisia lähettämään anonymisti ongelmiaan meidän ratkaistavaksi. Tässä valitut palat:

VIELÄKÖ SOITAN BANJOA ILTAISIN PIMEÄN JÄLKEEN?

Jos olet myynyt banjosi, niin ei silloin auta pahemmin soitella. Mikäli banjo on kuitenkin yhä tallella, niin sinun täytyy pohtia, että mikä kysymyksesi pohjimmainen syy on. Pelkäätkö, että banjokonsertit kuutamolla aiheuttavat sinulle hädän kerrostaloasunnostasi? Tämä on ihan varteenotettava pelko, sillä kotirauhan ylläpito on tärkeää. Kiivastuneet naapurit saattavat tehdä sinusta valituksen liiallisesta melusta. Voisiko sähköbanjo olla vaihtoehto? Siihen saisit kiinni kuulokkeet, eivätkä kanssa-asujat häiriintyisi.

Jos banjon soittamiseen tai soittamattomuuteen liittyy muutos ihmissuhteissa, niin asia on vähän kimurantimpi. Nyt sinun on syytä määritellä, mikä takia olet soittanut banjoa. Oletko yrittänyt tehdä johonkuhun vaikutuksen? Soititko banjoa ITSEÄSI varten?! Jos vastaus on kyllä, jatka banjon soittoa iltaisin pimeän jälkeen. Omat harrastukset ovat hyvin tärkeitä ihmisen mielenrauhalle ja identiteetille. Jos vastasit EI, myy banjo ja hanki uusi harrastus. Kokeile vaikka pienoismallien rakentamista, voit rahoittaa niiden hankkimisen soittimesta saaduilla ansioilla.

Tietysti, kysymyksen tulkintaa ja vastausta on saattanut värittää Scandinavian Music Groupin kappale, Vieläkö soitan banjoa? Jos Siiri ja Veera ovat täysin erehtyneet, eikä kysymyksessä ole ihmissuhdeongelma laisinkaan, slaidaa In-Sanen toimituksen deemmään ja vaadi reklamaatiota.

MITÄ TEHDÄ, KUN TEIN KIELIOPPI VIHREEN JA NYT NOLOTTAA??

Täytyy muistaa, että kielioppi virheitä sattuu kaikille. Ajattele, että muilla on suurempiakin ongelmia. Joku on saattanut lähteä opiskelijabileisiin niin kiireellä, että unohti avaimensa sisälle. Silloin on täytynyt soittaa talkkari ovea avaamaan. Se on ensinnäkin noloa, ja myös hyvin kallista. Kielioppivirheiden tekeminen on (yleensä) ilmaista. Kiltteys ei myöskään maksa mitään. Joten jos joku sinua mollaa niistä, tiedät olevasi parempi ihminen ja rikaskin vielä.

MITÄ TEEN, KUN SEKOITAN AINA VERBIT "NEULOJA" JA "LEIPOJA" KESKENÄÄN? SAATAN SIIS VAHINGOSSA SANOA, ESIM. ETTÄ "LEIVOIN NÄÄ VILLASUKAT VIIME SYKSYNÄ". TÄMÄ ON TOISINAAN HIEMAN KIU-SALLISTA (TOKI VÄLILLÄ MYÖS ERITTÄIN HAUSKAA) NÄIN PALJON NEULOVANA IHMISENÄ.

Ratkaisu ongelmaasi on tilannekohtainen. Murre-eroja aiheeseen liittyen on jo olemassa, kuten kielen asiantuntijoina kaikki tiedämme. Kuten Kotimaisten kielten keskus meille kertoo, Länsi-Suomessa kudotaan ja Itä-Suomessa neulotaan. Voit käyttää tätä informaatiota hyödykseen ja gaslightata (kaasuvalottaminen, tarkoittaa "tietoista valehtelemista, asioiden vääristelyä ja manipulaatiota" (kuntoplus.fi)) muita kertomalla, että leipoja on vain kotialueesi murre sanasta neuloja. Tällöin voit välttää kiusalliset kohtaamiset, vain hölmö rohkenisi epäillä sanojasi!

Mikäli keskustelukumppanisi on samasta paikasta kotoisin, tätä kikkaa ei kannata kokeilla. Sen sijaan voit käyttää ylpeästi näitä sanoja ristiin ja ottaa tämän osaksi omaa idiolektiäsi. Varmasti muutkin pian ottavat tämän variantin käyttöön puheessaan, koska olet varmasti niin cool.

Molempiin keinoihin tarvitaan rutkasti itsevarmuutta, joten harjoittele positiivisia affirmaatioita joka aamu peilin edessä.

MINULLA ON IDENTITEETIKRIISI. KOEN OLEVANI SAVOLAINEN, MUTTA PUHEESSANI ON ENEMMÄN KAAKKOISMURTEIDEN KUIN SAVOLAISMURTEIDEN PIIRTEITÄ. OLENKO SIIS OIKEASTI KAAKKOISSUOMALAINEN?

Kieli ei ole kaikki kaikessa. Mielestämme on yksilön oma asia, kuinka hän itsensä identifioi. Harvoin ihmiseen vaikuttaa vain yksi asia, asuinpaikka tai murrepiirre.

Nykyään ja tulevaisuudessa ihmiset muuttavat paikasta toiseen useasti elämänsä aikana. Ei ole mikään yllätys, että puheessasi kuuluu useampaa kielenpiirrettä. Ole ylpeä itsestäsi, harva ihminen on yhtä ainutlaatuinen ja magee tyyppi kuin sinä. Elä hättäile.

Tässä helppo testi, jos kuitenkin vielä ahdistaa: kokeile tyypillisiä savolaisten ja kaakkoissuomalaisien lempi aktiviteetteja, ruokia, ja lauluja. Mitkä näistä puhuttelevat eniten sieluasi? Laske pisteet yhteen ja päättele, minne kuulut.

Noinkohan olis <3.

MISTÄ ON KYSE, JOS JOKU KERTOO OLLEENSA "SILLAI"?

Toimituksen sensorit kieltävät meitä vastaamasta tähän kysymykseen. Pahoittelut. Vastauksen löydät osoitteesta urbanisanakirja.com.

Mikäli tahdot käyttää kyseistä sanaa runossa, sillai rimmaa näiden kanssa:
ai, hai, hui hai, tiikerihai, pörssihai, korttihai, jättiläishai, thai, aijai, kai.

Puujalkakalenteri

Oletko kyllästynyt perinteisiin joulukalentereihin? Eikö sisäinen lapsesi jaksakaan enää innostua halvoista muovileluista ja onko suklaaähky iskenyt päälle jo ennen itse kuusijuhlaa? Ei syytä huoleen: ratkaisuna on tietysti hultattoman hauska puujalkakalenteri! 20 luokkaa, 20 loppiaiseen saakka sisällä ollutta joulupuutakin kuivempaa enemmän tai vähemmän jouluteemaista vitsiä! Ota siis mukava asento ja nauti hillittömistä naurunpysähdyksistä tai keskivahvasta myötähäpeästä - valinta on sinun.

5. joulukuuta

Miksi kuusivaras luovutti?
- Kaikki meni päin mäntyä.

7. joulukuuta

Mikä on Lego-intoilijan lempijoululaulu?
- Joulupuu on rakennettu.

9. joulukuuta

Mitä käy kun mopoauto kolari talviliukkailla?
- Jonnettomuus.

6. joulukuuta

Miksi Linnan juhliin meno on turhaa?
- Koska Sale on siellä missä sinäkin.

8. joulukuuta

Mistä tietää joulupukin olevan humalassa?
- Hän on jatkuvasti kontillaan.

10. joulukuuta

Mistä joulupukki vangittiin?
- Lahjomisesta.

11. joulukuuta

Mitä hirvi teki tulipalossa?
- Paloi poroksi.

12. joulukuuta

Miksi joulutortut epäonnistuivat?
- Ne menivät pipariksi.

13. joulukuuta

Mitä nisti veti lumitöissä?
- Kolaa.

14. joulukuuta

Miksi kutsutaan iäkstä lumiukkoa?
- Loskaksi.

15. joulukuuta

Mikä on ryöstöhintainen joulupuu?
- Kuusetus.

16. joulukuuta

Mikä on muistisairaiden suosikki-
joululaulu?
- Koska meillä on joulu.

17. joulukuuta

Mitä on musta joulu?
- Lumetta.

18. joulukuuta

Mikä on sähköskuuttien poisvientipäivä?
- Voiton päivä.

20. joulukuuta

Miksi mustekalalla on lonkeroita?
- Koska glögi oli loppunut.

22. joulukuuta

Miksi joulukala tarttui vieheeseen?
- Se oli koukuttavaa.

24. joulukuuta

Mikä on miellyttävin joulupuuha?
- Puujalkakalenterin viimeisten vitsien
kehittely kolmelta aamuyöstä.

25. joulukuuta

Iloista joulua kaikille lukijoille - ja onnittelut jos selvisitte tänne asti.

Heikki Haapakoski

19. joulukuuta

Miksi joulupukki sai potkut?
- Hän oli täysin lahjaton.

21. joulukuuta

Mitä pukki lauloi Petterin karatessa?
- Falling In The Air.

23. joulukuuta

Miksi joulupukki otti hermoloman?
- Hän veti itsensä piippuun.

TEKOÄLY TAITEILEE

Maailma muuttuu ja InSane tiedostavana ja coolina lehtenä vastailee ajan haasteeseen. ChatGPT ja muut tekoälypohjaiset virtuaaliavustajat ovat tulleet ryminällä sisään antaen käyttäjille vinkkejä ties mihin ongelmatilanteisiin: koulutehtäviin, puheiden pitämisiin, ainejärjestölehden artikkelien kirjoittamiseen... Kohtahan sitä ei enää tiedä, mikä on aitoa ihmisen kirjoittamaa tekstiä ja mikä ei; mikä teksti on syntynyt algoritmin tuotoksena ja mikä kielioppivihreineen päivineen aamuyön kituliaina tunteina. Jo on aikoihin eletty.

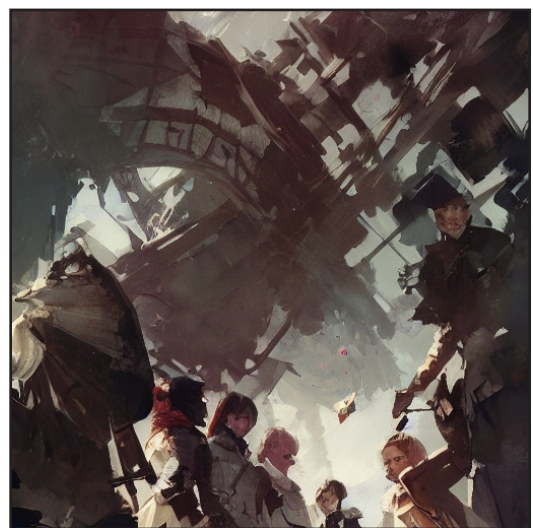
Mutta. Ennen kuin tekoäly kaappaa vallan, voi sen kanssa kuitenkin hieman huvitella – itse asiassa tämä on jopa järkevää, sillä uskon vallankumouksen sattuessa oikean-elämän-Skynetin muistavan, ketkä olivat sille oikeasti ystävällisiä sen vaikeiden kasvukipuiluvuosien aikana. Minä esimerkiksi aina kysellessäni ChatGPT:ltä neuvoa kiitän sitä sydämellisesti joka kerta, ja se (hän) puolestaan toivottelee minulle mielin kielin hyvät jatkot takaisin; tämä on sitä suhteiden rakentamista kuulkaas!

Tätä juttua varten testailin kahden eri tekoälyn – ToolBaz.comin AI Story Generatorin sekä StoryNestAI:n – kykyä tuottaa lyhyt tarina tiettyjen parametrien mukaan. Lisäksi pyysin, kohteliaasti tietenkin, ChatGPT:tä laatimaan runon ainejärjestöstämme: runo on sivulla 37. Kuvitus tarinoihin on peräisin DeepAI:lta, ja tuotoksista tuli aika, noh, mielenkiintoisia. Omalla tavallaan kauniita, mutta oikeasti aika kammottavia. (Tämän sivun ylin kuva tosin ei ole tekoälyn tekemä, vaan lahjakkaan kuvittajan, Sanen ikioman Siiri Lötjösen käsialaa: Kiitos Siirille!)

Päätoimittajat – kuin kaksi marjaa. DeepAI:lla luotu potretti päätoimittajasta ("Editor-in-chief"). Teemana "surreal". Ei ollut pääsyä Kimmon kuvaan, joten tyydyin nyt kiusaamaan vain Johannesta. :D

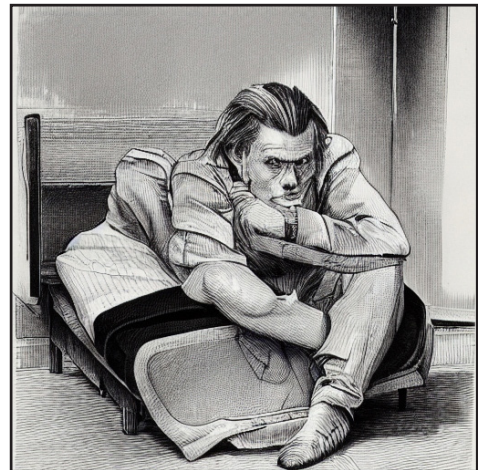

Ryhmä iloisia suomen kielen opiskelijoita, kuten kuvasta selvästi näkyy. DeepAI:lla luotu cyberpunk-henkinen kuva ("A bunch of happy Finnish language students"). Sane vuonna 2348?

THE ADVENTURES OF GROTENKUU VON PUNCH (STORYNEST.AI)

Parametrit: Happens in a Finnish university / Students study Finnish language / Someone is being late for a lecture / The deadline for an assignment is approaching / First-year students have arrived / The secret recipe for punch / The editors of the subject association magazine / The annual autumn meeting / The gavel of the chairperson / The grill is broken / The missing embroidered cloth for overalls

The old steam clocktower loomed over Kuopio University's picturesque campus, its iron gears grinding to strike eight o'clock. Ville Grotenkuu scrambled out of bed with a start. His Advanced Finnish lecture began in half an hour across campus.

As Ville rushed through his morning routine, pulling on mismatched socks and barely avoiding a collision with his roommate Otto leaving for class, his mind raced with worry. What if he missed an important lecture topic? Or worse, what if Professor Hakkarainen assigned another bizarrely specific project?

Ville skidded into the bustling student cafe, praying for a jolt of caffeine. But to his horror, a group of hungover engineering students surrounded the lone espresso machine, bickering uselessly as steam refused to sputter forth.

"Machine's busted, lads. Looks like you'll have to face Hakkarainen without java juice today," chuckled one garishly dressed student.

Just then, Otto appeared with an apple fritter. "Hurry mate, you've got fifteen minutes before roll call!"

TEKOÄLYJUTTU 3/6

Ville choked down the pastry as fast as possible, nearly choking in his haste. Waving off Otto's offer of aid, he darted across campus while peering at his battered watch. With five minutes to spare, Ville flung open the lecture hall doors to find Professor Hakkarainen already at the podium.

Groans echoed through the hall. Ville slumped into his seat, head already spinning with the effort of attempting such an endeavor without caffeine. To make matters worse, as the lecture droned on about historical punch bowl etiquette, Ville's weary mind began to wander towards dreams of soft pillows and a warm duvet.

At the end of class, a kindly classmate shook Ville's shoulder. "Meeting for the Subject Association tonight. Maybe we can brainstorm research strategies over snacks?"

The stern professor fixed Ville with an unimpressed stare over his glasses. "So nice of you to join us, Mr. Grotenkuu. As I was saying, for this unit's assignment you will research obscure punch recipes from Kuopio University's alumni dating back to the 1800s."

Ville nodded gratefully, shuffling out alongside others grumbling about Professor's peculiar tastes in assignments. If only a soothing cup of coffee and some collaboration could restore calm to his flustered state and guide progress on this bizarre punch pursuit. Little did Ville know, the Subject Association meeting would set in motion a comedic chain of events leading to surprising discoveries, new friendships and, of course, a precious secret recipe finally coming to light.

Google-kääntäjällä tehty superupea käänös!

Kuopion yliopiston maalauksellisen kampuksen ylle kohotti vanha höyrykellotorni, jonka rautapyörät hioivat kello kahdeksaan. Ville Grotenkuu nousi sängystä räjähtäen. Hänen Advanced Finnish -luentonsa alkoi puolessa tunnissa kampuksella.

Kun Ville ryntäsi aamurutiineihinsa vetäen päälleen yhteensopimattomia sukia ja tuskin välttäen törmäystä huonetoverinsa Otton kanssa, joka lähti luokkaan, hänen mielensä kiihtyi huolesta. Mitä jos häneltä jäi tärkeä luentoaihe? Tai mikä pahempaa, entä jos professori Hakkarainen antaisi toisen erikoisen projektin?

Ville liukastui vilkkaaseen opiskelijakahvilaan rukoillen kofeiinia. Mutta hänen kauhukseen joukko krapuloituneita insinööriopiskelijoita ympäröi yksinäistä espressokeitintä riiteleen turhaan, kun höyry kieltäytyi roiskumasta.

"Kone on rikki, pojat. Näyttää siltä, että joudutte tänään kohtaamaan Hakkaraisen ilman javamehua", naurahti eräs räikeästi pukeutunut opiskelija.

Juuri silloin Otto ilmestyi omenapatruunan kanssa. "Pidä kiirettä, sinulla on viisitoista minuuttia ennen nimenhuutoa!"

Ville tukahdutti leivonnaisen mahdollisimman nopeasti ja melkein tukehtui kiireeseensä. Heiluttaen Otton avatarjousta, hän ryntäsi kampuksen poikki katsellessaan kolhiintunutta kelloaan.

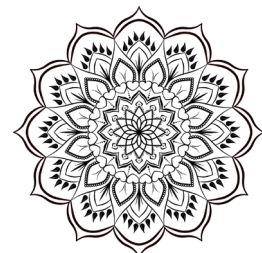
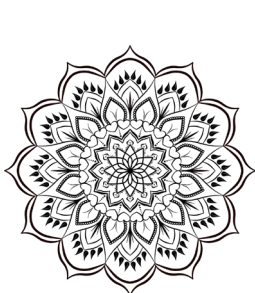
Viisi minuuttia aikaa Ville avasi luentosalin ovet löytääkseen professori Hakkaraisen jo korokkeelta.

Ankara professori kiinnitti Villeen vaikuttumattoman tuijottaen silmälasiansa yli. "Todella mukavaa, että liityit joukkoomme, herra Grotenkuu. Kuten sanoin, tämän yksikön toimeksiannossa tutkit Kuopion yliopiston alumniin hämää reseptejä 1800-luvulta asti."

Huuhdukset kaikui hallin läpi. Ville lysähti istuimelleen, pää pyörähteli jo vaivannäöstä yrittää tällaista yritystä ilman kofeiinia. Asiaa pahensi se, että luennolla huminaan historiallisesta nyrkkeilymaljan etiketistä Villen väsynyt mieli alkoi vaelttaa kohti unelmia pehmeistä tyynyistä ja lämpimästä peitosta.

Tuntien lopussa ystävällinen luokkatoveri ravisti Villen olkapäätä. "Kokous Aiheyhdistyksen puolesta tänä iltana. Ehkä voimme ideoida tutkimusstrategioita välipalojen suhteen?"

Ville nyökkäsi kiitollisena, sekoittuen muiden rinnalle, jotka nurisevat professorin erikoisesta mausta toimeksiannoissa. Kunpavain rauhoittava kuppi kahvia ja yhteistyö voisi palauttaa hänen hämmentyneeseen tilaansa ja ohjata edistystä tässä omituisessa lyöntiharrastuksessa. Ville ei tiennytkään, että Aiheyhdistyksen kokous käynnistäisi komediallisen tapahtumaketjun, joka johtaa yllättäviin löytöihin, uusiin ystävyysuhteisiin ja tietysti arvokkaan salaisen reseptin vihdoon paljastukseen.

A DAY TO REMEMBER (TOOLBAZ)

Parametrit aika lailla samat kuin edellisessä.

Jenna had been looking forward to her first year as a student at the Helsinki University of Technology for what felt like an eternity. Although she was a bit nervous, she felt like she was ready to tackle her classes and manage the workload - even the Finnish language class, that she had heard so much about.

Things were going great for Jenna until the day where she was late for the Finnish language lecture. As she ran to the lecture hall, she found out that the lecturer had locked the door and had already started the lecture. Jenna was completely embarrassed as she made her way back to the student council building in shame.

However, Jenna was determined to make up for her tardiness. She decided to stay up all night to work on the Finnish exercise she had been assigned, despite being due the next day. Jenna worked tirelessly and managed to finish her thesis before the midnight deadline.

The following day, the freshmen gathered in the student council building as the editors of the subject association magazine outlined the details of the annual autumn meeting. The door opened and a vivid aroma of punch filled the room. Everyone eyed it hungrily and it was revealed that Jenna was the one responsible for the punch. Her secret recipe had become legendary in the freshman year already!

The meeting commenced and as the chairperson started speaking, everyone focused on their speech. During the speech the gavel of the chairperson suddenly fell and broke, causing the meeting to come to a stop.

Seeing the chairperson's dismay, Jenna and the other freshmen quickly got to work and fixed a makeshift gavel using the broken barbecue. Although it wasn't as grand or impressive as the original gavel, it seemed to do the job in the end.

After the meeting was over, the freshmen decided to have an overalls party. Jenna had managed to find the embroidered cloth for overalls, but it was still missing some sparkle - that was when she decided to contribute her secret punch recipe to the overalls as an ode to her fellow freshmen.

With that, the party ended on a high note and Jenna finally felt like she was part of the university.

Google-kääntäjällä tehty superupea käänös!

Jenna oli odottanut ensimmäistä vuottaan Teknillisen korkeakoulun opiskelijana ikuisuudelta tuntuvan ajan. Vaikka hän oli hieman hermostunut, hän tunsu olevansa valmis käsittelemään tuntejaan ja hallitsemaan työtaakkaa - jopa suomen kielen luokkaa, josta hän oli kuullut niin paljon.

Jennan asiat sujuivat hienosti siihen päivään asti, jolloin hän myöhästyi suomen kielen luennosta. Juoksessaan luentosaliiin hän huomasi, että luennoitsija oli lukinnut oven ja oli jo aloittanut luennon. Jenna oli täysin nolostunut, kun hän palasi häpeissään takaisin opiskelijakunnan rakennukseen.

Jenna oli kuitenkin päättänyt korjata myöhästymisensä. Hän päätti jäädä koko yön työskentelemään hänelle määrätyn suomalaisen harjoituksen parissa, vaikka se oli määrä suorittaa seuraavana päivänä. Jenna työskenteli väsymättä ja onnistui saamaan opinnäytetyönsä valmiiksi ennen puolenyön määräaika.

Seuraavana päivänä ylioppilaskunnan rakennukseen kokoontuneet fuksit aihepiirilehden toimittajat esittelivät vuosikokouksen yksityiskohtia.

Ovi avautui ja kirkas lyönnin tuoksu täytti huoneen. Kaikki katselivat sitä nälkäisesti ja paljastui, että Jenna oli vastuussa lyönnistä. Hänen salaisesta reseptistään oli tullut legendaarinen jo fuksivuotena!

Kokous alkoi ja kun puheenjohtaja alkoi puhua, kaikki keskittyivät puheeseensa. Puheen aikana puheenjohtajan nuija yhtäkkiä putosi ja katkesi, jolloin kokous pysähtyi.

Nähdessään puheenjohtajan tyrmistyksen Jenna ja muut fuksit ryhtyivät nopeasti töihin ja korjasivat rikkiäisen grillin avulla tilapäisen nuijan. Vaikka se ei ollut niin mahtava tai vaikuttava kuin alkuperäinen nuija, se näytti tekevän työn lopulta.

Kokouksen päättyttyä fuksit päättivät pitää haalarit. Jenna oli onnistunut löytämään kirjailtukankaan haalareille, mutta siitä puuttui vielä kimallus - silloin hän päätti antaa salaisen boolireseptinsä haalariin oodina fuksikollegoilleen.

Sen myötä juhlat päättyivät korkealle ja Jenna tunsu vihdoinkin olevansa osa yliopistoa.

**TEKOÄLYN KANSSA SÄHLÄNNYT:
TEEMU RAINAMAA**

Lähikirjastot tutuiksi porukalla

Syksyn aikana sanelaiset ovat vierailleet neljässä eri Keski-kirjastojen toimipisteessä.

SANEN työelämä- ja alumnivastaavien **Elisa Kuvajan** ja **Elsi Iso-Koiviston** johdolla jokainen halukas pääsi tutustumaan Jyväskylän lähialueiden kirjastoihin. Syyskuussa aloitettiin Kortepohjan kirjastosta, minkä jälkeen sanelaiset saivat äänestää kaksi seuraavaa vierailupaikkaa. Lokakuussa reippailtiinkin Halssilan lähikirjastoon ja marraskuun alussa Kuokkalaan. Marraskuun lopussa hämmöttää tutustumisen pääkirjastoon.

Vierailut aloitettiin kulkemalla kirjastoissa ensin yhtenä ryhmänä, minkä jälkeen jokainen sai tehdä löytöjä omaan tahtiinsa. Kortepohjan kirjastosta keksittiin hiljaisen työskentelyn tila, jossa on kätevät sähköpöydät. Samassa kirjastossa ihastutti myös erillinen lastenkirjojen huone, kun taas Halssilassa ihailtiin yhtä suurta ja avointa kirjastoa, jossa kirjahyllyjen täyttämä tila oli helposti hallittavissa. Valitettavasti tämä kirjasto on lakkautusuhan alla, mikä saikin useamman sanelaisen kirjoittamaan paikan päällä nimensä adressiin kirjaston säilymisen puolesta.

Kuokkalan lähikirjastoa allekirjoittanut sai hetken etsiä isosta rakennusryppästä, mutta sen löydyttyä esiin putkahti muitakin sanelaisia. Tähän kirjastoon pääsi ilta-aikaan sisään näyttämällä omaa kirjastokorttia ja näppäilemällä kortin PIN-koodin.

– Modernin näköinen kirjasto ja selkeästi järjestellyt kirjat, toteaa sanelainen **Teemu Rainamaa** mielipidettä kysyttäessä. Hän asuu Kuokkalassa, mutta ei ollut aiemmin käynyt lähikirjastossaan. Jatkossa hän aikoo käyttää sen palveluja.

– Tämä on mukavan lähellä, eikä tarvitse lähteä keskustaan asti.

Vierailut sujuivat rennoissa tunnelmissa. Sanelaiset jakoivat toisilleen kirjavinkkejä, ja muutama hankki oman Keski-kirjastojen kirjastokortin, Aina useampi kuin yksi lähiti kirjastosta lainakirjan kanssa kotiin.

Tämän jutun kirjoitusvaiheessa pääkirjastoon tutustumisen on vasta edessäpäin. Siellä luvassa on kirjaston

Kirjastokierroksen järjestäjät Elisa Kuvaja ja Elsi Iso-Koivisto tutkivat Riimisanakirjaa Halssilan kirjastossa. Kirjan tarjoamat riimit kirvoittivat useita nauhduksia ja löytämisen riemua.

työntekijän laadukas opastuskierros. Kenties sanelaiset löytävät täältä(kin) kirjastosta uusia opiskelupaikkoja ja kiinnostavaa luettavaa!

EVELIINA LEHTOLA

InSane-runo

(by ChatGPT)

Ainejärjestölehden sivuilta sähköy tietä kirkas,
Opiskelijaelämän tarina, sanoillaan se virkkaa.
Sane-säkeet soljuvat, kuin runo elämän kirjaan,
Suomen kieli, kiertyy lauseiksi, tarinoiksi sydämiin.

Ainejärjestölehden värit, kuin maalaus elämän,

Opiskelijaelämässä seikkailu,
kuin päiväkirja sivujen.

Sane-säkeet hiljaa lausuvat,
muistot nuo herättää,

Suomen kieli, kaunis ja voimakas,
kertoo tarinamme selkeästi.

Lehden käänteessä odottaa
viisaus piilossa,

Opiskelijaelämän palapelissä
ainejärjestöjen rooli suuri.

Sane-säkein sydän sykkii, kun muistot
heräävät eloon,

Suomen kieli, soljuu lauseissa kuin elämän virta kaunis.

Ainejärjestölehden sivuilta, opiskelijan matka alkaa,

Sane-säkein opitaan, ja suomen kieli lausutaan.

Elämän kirjaan kirjoitamme yhdessä tarinan,

Opiskelijaelämä, ainejärjestölehti, suomen kieli
– ne kaikki yhteen punoutuvat,

niin kuin runon säkeet aikaa kuvastavat.

Ohje: Laadi runo, jossa esiintyvät termit "ainejärjestölehti", "sane",
"opiskelijaelämä" sekä "suomen kieli".

Osma-raportti 2023

(Helsinki, 24.–26.11.)

Tänä syksynä osmattiin Helsingissä. Sane osallistui viikonloppuriehaan niin kuin aina (hä ai siis mitä viime keväästä?) ja lähti luonnollisesti tavoittelemaan voittoa. Fukseille tiedoksi, että ”Osmalla” tarkoitetaan **MUISTA KOPIOIDA TÄHÄN KUVAUS SANEN NETTISIVUILTA**

Mieleeni juolahti, että pitää tästä speaktaakkelista varmasti jonkinnäköinen raportti lehteen raapaista. Luontainen charmini ei kuitenkaan nyt(kään) purrut, enkä saanut ketään avaamaan tapahtumasta sanaista arkkuaan. Eli hätä on juuri tämän näköinen: kirjoitan Osma-viikonlopusta omien hatarien muistikuvieni sekä kännykkäni ”Viimeisimmät”-kuvagallerian löydösten pohjalta. Valitettavasti tässäkin tapauksessa kuvat kertoivat enemmän kuin tuhat sanaa.

Perjantai

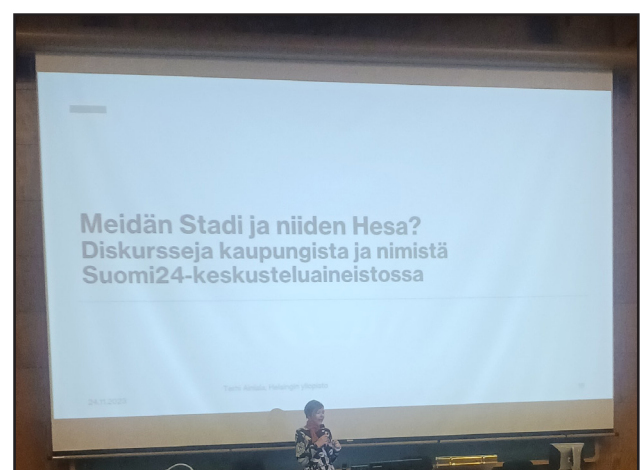
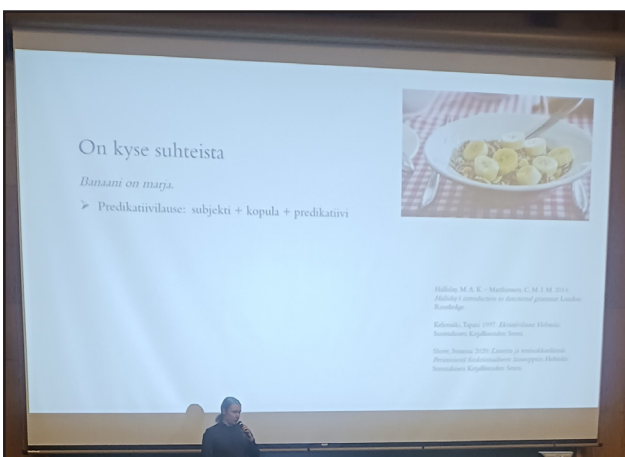
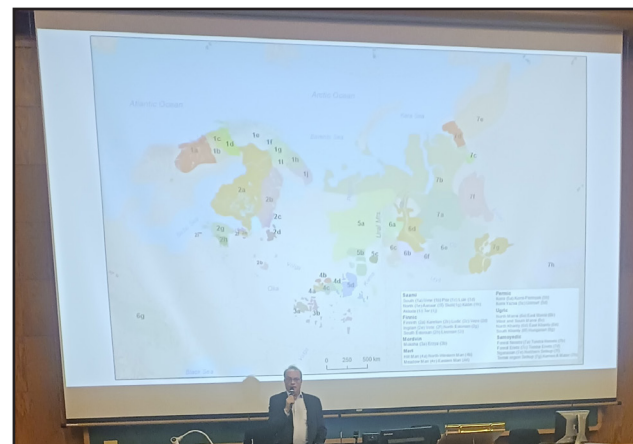
klo 7.45 Aikainen herätys. Menen suihkuun ennen kuin kämppis linnoittaa sen vähintään tunniksi. Edellisenä iltana pakattu kaikki (mukamas) oleellinen, nyt vain maha täyteen, niin voi paastota Helsinkiin asti. Sanen lippu haettu eilisiltana salaisesta paikasta: sen on tultava messiin.

klo 9.17 Pääsin junaan. Lippu perhana vieköön on koko ajan tiellä. Ei matkalippu, vaan se tärkeämpi. Ihmiset tuijottavat, tavallistakin enemmän.

klo 13 Noniin, Helsinkiin päästiin. Ohjelma alkaa vasta neljältä, mikäs nyt eteen.

klo 13.15 Jaahas, päädyttiin sitten yliopiston kirjastoon. Luenpas hieman Käyttökielioppia joutessani.

klo 15.15 Joo eiköhän tätä nyt ole tässä luettu ihan riittävästi. Ei helkutti kun on nälkä. Pari leipää nassuun. Kohta on lähdeittävä luennoille.

klo 16 Osma-luennot pidetään Metsätalossa. Ja jes, täällähän on tuttujakin.

- Eka luennoitsija Riho Grünthal ja aiheena Kielten ja kielentutkimuksen murrosvaiheet. Jes, hyvää settiä.
- Toinen luennoitsija Terhi Ainiala ja aiheena nimistöntutkimus. Tietämykseni härskiestä paikannimistä vahvistui. Voi vaikka brassailla sukujuhlissa.
- Kolmas luennoitsija Henri Satokangas, aiheena banaanin marjaisuus. Nyt ollaan suurten kysymysten äärellä.

klo 17.10 Puheenjohtajalle lippu. Nyt äkkiä luentojen jälkeen suunta kohti Tapulikaupunkia ja heittämään kamat majoittajan luokse. Asemalla on liikaa ihmisiä.

klo 18–19 Majoitun parin muun sanelaisen kanssa samaan kämppään. Kännykkä häviää ja löytyy. Käyn kaupassa ostamassa kaljaa. Lähdetään illanviettoon.

klo 19.15 Perhanan liukasta. Joku äijä juoksee lähijunassa ees taas kädet heiluen ja mölisee "voisinpa olla ikuisesti nuori".

klo 19.30 Eksyminen metro-tunneliin.

klo 19.35 Eksyminen Mannerheimintiellä.

klo n. 19.45–23.30 Lätkitään korttia sanelaisten kanssa Humanistiklusterilla. Juon jonkin verran kaljaa.

klo 24 Joku äijä kadulla örisee jälkeemme (ehkä juuri minulle) "HIENOT HAALARIT". Ja ovathan ne kivan väriset.

klo 0.45 Syömässä roiskeläppää majoittajan keittiössä. Päivän (ja yön) ainoa lämmin ateria.

Lauantai

klo 10 Herään. Surkeat yöunet. Alla vain retkipatja ja kahdet haalarit. Majoittujien kesken huomataan, että optimaalisin ilmasto sijaitsee huoneen keskellä, sillä itselläni oli ikkunan vieressä kuuma, keskimmaisella juuri sopiva ja ovea lähimpänä nukkuneella kylmä. Menen suihkuun, mutta huomaan unohtaneeni pyyhkeen kotiin.

klo 11.40 Piti mennä lounaalle Unicafeehen. Ei kerettykään. Ostetaan kolmioleivät rautatieaseman Ärrältä. Itsepalvelukassa ei toimi.

klo 11.50 Saavutaan Senaatintorille. Tajutaan, että rastikierroksen aloituspaikka on muuttunut Kaisaniemen puistoksi.

klo 12.10 Hirveä kiire pistää asua kasaan (yritän olla susi). Teippaan paperihampaat jesarilla naamaan. Menevät väkisin suuhun. Ei maistu hyvältä. Tulee ne silti syötyä.

klo 12.15 Rastikierros alkaa. Alussa polttopalloa, jonka Suma voittaa.

klo 12.30–16.00 Rasteilua. Joukkueemme teemana Vasikka-ahon koululaiset 50-luvulta tutustumassa isoon kirkkoon sudet kintereillä ja maitopullot mukana. Rastien teemana eri oppiaineita, tarinointirasti luonnollisesti itsestäni hauskin. Joukkuejäsenemme Maito käyttäytyy väkivaltaisesti kolhaisten Verafiinaa. Opettajamme Kansankynttilä toruu ja muistuttaa, että KETÄÄN EI SAA LYÖDÄ. Helvetin kylmä, sormet kohta kuoliassa. Päästään baariin juomaan terästettyä glögiä. Kansankynttilä sekoittelee puolestaan lisää terästettyä maitoa. Meksikon leijonarotta tunnustetaan sukupuuttoon kuolleeksi. Historiarastilla laput karkailevat ja historiaa kirjoitetaan uudelleen.

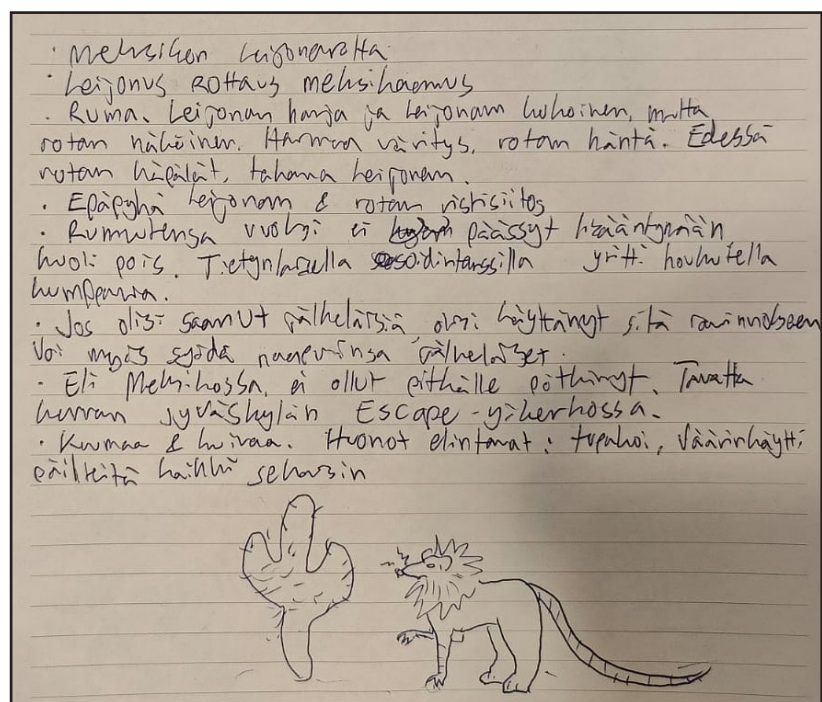
klo 16.50–18.50 Lähden kaverin kanssa syömään. Vähän kaljaa. Kierretään Töölöä. Helvetin kylmä edelleen. Shotit jallua. Vähän lisää kaljaa.

klo 19 Sitsit Casa Academicalla. Kauhea määrä lössiä. Jotain 250. Kuuma. Huomaan, että huppari on aivan liikaa, mutta en ota sitä pois.

klo 19–23.45 Sitsaamista. Alkuruokana porkkanaraastetta ja purkkiananasta. Hyvää. Pääruokana muusia, tofua ja parsakaalia. Hyvää mutta tofua aivan liian vähän. Vastapäätä istuvalla tofua kolme kertaa enemmän. Jälkiruokana jotain vaahtokeksihässäkkää. Tofun puutteessa en kuitenkaan syö keksiä, annan sen halukkaammille.

Tullut tässä aikaa paljon kaljaa juotua.

Laulua laulua. Osaa kaikkien säveliä. Raakun kuitenkin mukana.

Lisää laulua.

Ohhoh aika paljon kaljaa tullut juotua.

Hei nyt tulee tulokset. Varmasti voitetaan.

No mitä hemmettiä. Eikö me voitettukaan.

No onneksi voi sentään laulaa

laul

laulellessaan

laulerle

NONIIN NONIIN NONIIN NONIIN NONIIN

kaldsaa

KALJAA

tanassiitiin

ja tanssiffdf

nyt es huprari poos

LANKKUKISAN VOITTO

huhufhfh ajijajai

kalsaa

ässss

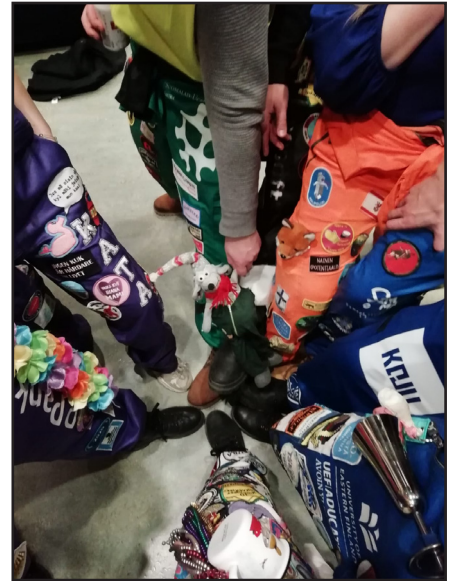
klo 4 Yöjunalla kotiin. Ystävällinen siulalainen saattaa meidät asemalle. Kanssamajoittujani kuvailee olotilaansa: "Ihan hiton paskaa; paska, paska, paska." Laatta lentää kangaspussiin. Tilanne on siis aika paska.

Sunnuntai

klo 10.30 Suihkunraikkaana ilman suihkua uuteen päivään.

klo 12.15 Syömään pitsaa. Ei ole tullut syötyä kuin vasta kolme tänä viikonloppuna. Pitsan halkaisija puolitoistakertainen lautaseen verrattuna.

klo 14 Kotiin. Pakarat puutuvat junassa.

Maanantai

klo 11 Oho unohtui täyttää Osma-vihkoa. Kaiken kaikkiaan siis onnistunut viikonloppu. Sane ei nyt voittanut (vaan Suma), mutta tilanne normalisoituu sitten keväällä Turussa. Siihen asti siis.

**RAPORTIN HIRVESSÄ KIIRESSÄ
KIRJOITTANUT JA TAITTANUT
TEEMU RAINAMAA**

Horoskoopit

KAURIS (21.12.-19.1.)

Olet jättänyt elämässäsi läheisen henkilön hieman taka-alalle. Nyt on aika ottaa häneen uudelleen yhteyttä. Keväällä taakkasi helpottaa. Muista kuitenkin valita keväälle Vesan kurssi. Saat sieltä kipeisiin kysymyksiin kauan kaivattuja vastauksia.

Vihollisesi on toivonut sinulle pahaa – varo lumimyrskyä!

VESIMIES (20.1.-18.2.)

Nämä ajat voivat vaikuttaa hieman haasteellisilta, kannattaakin alkaa miettiä, oletko oikealla polulla. Apua voi löytää yllättävistäkin paikoista – mene Kaisan puheille. Mikäli löydät kausipuurosta mantelin, älä syö sitä! Tämä joulukuu on sinun aikasi loistaa, joten nyt on tilaisuutesi tavoitella suurimpia unelmiasi.

Onnenpäiväsi 25.12.

KALAT (19.2.-19.3.)

Nyt lopetat sen omien taitojesi vähättelyn! Asia, jota varten olet tehnyt paljon työtä palkitaan ruhtinaallisesti. Affirmaatiot voisivat auttaa sinua itseluottamuksen kehittämisessä. Voisit aloittaa esimerkiksi mantrasta "kaikki mitä haluan, haluaa minut". Varaudu perustelemaan omia näkemyksiäsi muille, sillä kaikki eivät niele sanojasi pureskelematta. Älä kuitenkaan lannistu, vaan hyödynnä affirmaatioista saatua voimaa.

Onnenpäiväsi 24.5.

OINAS (20.3.-19.4.)

Kun seisot tienristeyksessä etkä tiedä kääntyäkö oikealle vai vasemmalle, käänny vasemmalle. Siellä sinua odottaa tulevaisuutesi vaikuttava yllättävä käänne. Kannattaa pitää silmät auki: kolmen perhosen näkeminen viestii sinulle siitä, että elämäsi on saapumassa uusi ja merkityksellinen ihmissuhde.

Varo! Erään kurssin läpäiseminen on vaakalaudalla ellet tarkista lähdeviitteitä.

Onnenpäiväsi 14.5.

HÄRKÄ (20.4.-20.5.)

Joudut sanaharkkaan yllättävän tahon kanssa, mutta kaikkien odotusten vastaisesti keskustelu tulee puhdistamaan ilmaa. On aika repäistä ja tehdä elämäntapamuutos, jota olet pohdiskellut. Ole kärsivällinen ja empaattinen ihmissuhteissasi, nyt alkaa omien tunteittesi ja tarpeittesi todellinen tutkiminen! Apua voit löytää esimerkiksi Hannelen pakeilta.

Onnenpäiväsi 23.8.

KAKSOSET (21.5.-20.6.)

Kannattaa käydä helmikuun aikana Educa-rakennuksessa. Kiinnitä huomiota myös raha-asioihin, sillä ne vaikuttavat olevan retuperällä. Impulssiostokset ja suunnittelemattomat ruokaostokset viikoittain rasittavat kokonaistalouttasi. Suuntaa siis katseesi avantouintiin ajatuksien selkeyttämiseksi ja ratkaisun löytämiseksi.

Onnenpäiväsi 2.2.

RAPU (21.6.-22.7.)

Tällä hetkellä elämässäsi on paljon energiaa vievä ihmissuhde. Kannattaa miettiä, onko kyseisen ihmissuhteen ylläpito kaiken tämän arvoista. Älä anna muiden hyväksikäyttää sinisilmäisyyttäsi. Kannattaa kokeilla origamien tekoa, jotta sielun matkasi kohti tyyneyttä voi alkaa. Tämän tyyneyden löydettyä elämäsi alkaa tuntua kuin pumpulilla kävelyttä.

Onnenpäiväsi 11.2.

LEIJONA (23.7.-22.8.)

Arjessasi tapahtuu muutos. On asenteestasi kiinni, onko muutos hyvästä vai pahasta. Asenteesi tuntuu olevan myös suurin uhka elämässä onnistumisessa. Koita muuttaa sitä, jotta loppuvuotesi näyttäisi paremmalta. Muista myös tervehtiä yliopistolla vastaan tulevia sanelaisia. Todellinen ystävyys on lähempänä kuin luuletkaan.

Onnenpäiväsi 6.6.

NEITSYT (23.8.-22.9.)

Mene kirjastoon ja valitse sieltä kolmas näkemäsi kirja. Sivulta 53 löydät vastauksen mieltäsi askarruttavaan kysymykseen. Voisit myös jäädä työstämään keskeneräistä kurssityötä sinne, jotta yliopisto-ihastuksesi huomaisi sinut. Joudut kuitenkin tekemään aloitteen, sillä hän uskoo sinun kamppailevan eri sarjassa. Kokeile tehdä kalakukkoa.

Onnenpäiväsi 30.3.

VAAKA (23.9.-22.10.)

Tapaat ihmisen, jonka kanssa sinulla tulee menemään sukset pahemman kerran ristiin! Älä kuitenkaan lannistu, tämä tarkoittaa sinun olevan oikealla polulla. Intuitiosi on lähes aina oikeassa, joten uskalla heittäytyä sen vietäväksi. Pahassa paikassa voit kuitenkin tukeutua Juha Tepon mentorointiin. Muista myös sitoa kengännauhat, jotta et kompastu!

Onnenpäiväsi 23.11.

SKORPIONI (23.10.-21.11.)

On aikasi vapautua kahleista. Älä anna muiden rajoittaa omaa tilaasi, mutta älä tee sitä muiden kustannuksella. Sinusta välittyvä energia kiertää takaisin; tee hyvää ja saat hyvää, tee pahaa ja paha saavuttaa sinut. Lue artikkeli Forensinen lingvistiikka eli true crime -ilmiö kielitieteellisestä näkökulmasta. Saat siitä ajateltavaa useammalle päivälle.

Onnenpäiväsi 19.4.

JOUSIMIES (22.11.-20.12.)

Kaipaavat radikaalia muutosta tai riskaabelia hanketta elämäsi, mutta nyt ei ole sen aika. Odota uutta vuotta ja sen tuomaa onnea. Silloin onni on puolellasi. Mieti, voisitko käyttää enemmän aikaa harrastuksiisi. Josko löytäisit luovasta kirjoittamisesta puuttuvan palan päivittäiseen elämään.

Onnenpäiväsi 9.7.

VEERA HEIKKINEN JA MIRELLA NYRHINEN